

ਪਰੀਆਂ ਦਾ ਜਹਾਜ਼

ਹਰਦੇਵ ਚੌਹਾਨ

ਪਰੀਆਂ ਦਾ ਜਹਾਜ਼

ਕੁੱਕੜ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਬਾਂਗ ਸੁਣ, ਠੋਲਾ ਬਿਸਤਰੇ 'ਚੋਂ ਉੱਠ ਪਿਆ। ਮੂੰਹ-ਹੱਥ ਧੋ, ਉਹ ਹਿਸਾਬ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਕੰਮ, ਜਿਹੜਾ ਹਿਸਾਬ ਵਾਲੀ ਮੈਡਮ ਨੇ ਘਰੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਮੈਡਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਇਹ ਵੀ ਸੀ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਬੱਚਾ ਘਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਆਏਗਾ ਉਸ ਨੂੰ ਪਰੀਆਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਵਾਂਗੀ...

ਸੂਰਜ ਦੀ ਲੋਅ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਫੈਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਹਿਸਾਬ ਦਾ ਕੰਮ ਮੁਕਾ ਕੇ ਠੋਲੇ ਨੇ ਸਵੇਰ ਦਾ ਖਾਣਾ ਖਾਧਾ, ਵਰਦੀ ਪਾਈ ਤੇ ਸਕੂਲ ਵੱਲ ਤੁਰ ਪਿਆ। ਸਕੂਲ, ਜਿਥੇ ਹਿਸਾਬ ਵਾਲੇ ਮੈਡਮ ਸਨ। ਮੈਡਮ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਘਰ ਦਾ ਕੰਮ ਵੇਖ ਕੇ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਉਣੀ ਸੀ। ਪਰੀਆਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ।

ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਵਿਰਲੇ-ਟਾਂਵੇਂ ਬੱਚੇ ਸਨ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਠੋਲਾ ਸਵੱਖਤੇ ਸਕੂਲ ਪੁੱਜਾ ਸੀ। ਵੇਖਦਿਆਂ-ਵੇਖਦਿਆਂ ਹੋਰ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਸਕੂਲ ਦਾ ਮੈਦਾਨ ਭਰ ਗਿਆ। ਮੀਤਾ ਵੀ ਆਪਣਾ ਬਸਤਾ ਘੁਮਾਉਂਦਾ ਸਕੂਲ ਆ ਗਿਆ। ਠੋਲੇ ਦਾ ਗੂੜਾ ਮਿੱਤਰ, ਮੀਤਾ।

‘ਮੀਤੇ! ਤੂੰ ਕਦੀ ਪਰੀਆਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣੀ ਏ?’ ਮੀਤੇ ਨੂੰ ਮਿਲਦਿਆਂ ਠੋਲੇ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ।

‘ਨਹੀਂ ਤਾਂ...’ ਮੀਤੇ ਨੇ ਸਿਰ ਹਿਲਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ।

‘ਪਰੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸੁੰਦਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ... ਰੰਗ-ਬਰੰਗੀਆਂ... ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੋਢਿਆਂ ’ਤੇ ਖੰਭ ਹੁੰਦੇ ਨੇ। ਉਡਾਰੀ ਮਾਰ ਕੇ ਪਲਾਂ ’ਚ ਸਮੁੰਦਰ ਪਾਰ ਕਰ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ। ਜੇ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਮੰਗੀਏ ਤਾਂ ਝੱਟ ਦੇ ਦਿੰਦੀਆਂ ਨੇ। ਦਾਦੀ ਮਾਂ ਦੱਸਦੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਜਾਦੂ ਦੀ ਡੰਡੀ ਹੁੰਦੀ ਏ...’

ਠੋਲੇ ਦੀ ਗੱਲ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਈ ਕਿ ਸਕੂਲ ਲੱਗਣ ਦੀ ਘੰਟੀ ਵੱਜ ਗਈ। ਜਮਾਤਾਂ ’ਚ ਬਸਤੇ ਰੱਖ, ਸਾਰੇ ਬੱਚੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਲਈ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਆਣ ਜੁੜੇ। ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੀਟੀ ਹੋਈ। ਪੀਟੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੱਡੀ ਮੈਡਮ ਨੇ ਸਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਗਿਆਨ-ਵਿਗਿਆਨ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸੀਆਂ। ਸਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਮੈਡਮ ਦਾ ਭਾਸ਼ਨ ਬੜੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣਿਆ। ਇਕ ਠੋਲਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਧਿਆਨ ਭਾਸ਼ਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ, ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਜਮਾਤ, ਜਿਥੇ ਹਿਸਾਬ ਵਾਲੀ ਮੈਡਮ ਨੇ ਪਰੀਆਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਉਣੀ ਸੀ।

ਹੁੰਦਿਆਂ-ਹੁੰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ। ਕਤਾਰਾਂ ਵਿਚ ਖੜੇ ਬੱਚੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜਮਾਤਾਂ ਵੱਲ ਤੁਰ ਪਏ। ਪਿੱਛੇ ਖੜਾ ਠੋਲਾ ਬੜੀ ਉਸਤਾਦੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਜਮਾਤੀਆਂ ਨੂੰ

ਝਕਾਨੀਆਂ ਦੇ ਕੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਮਾਤ 'ਚ ਜਾ ਪੁੱਜਾ।

ਹਿਸਾਬ ਵਾਲੇ ਮੈਡਮ ਐਨ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਜਮਾਤ ਵਿਚ ਆ ਗਏ। ਆਉਂਦਿਆਂ ਸਾਰ ਚਾਕ ਤੇ ਝਾੜਨ ਫੜ ਉਹ ਬਲੈਕ ਬੋਰਡ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਸੁਆਲ ਕੱਢਣ ਲੱਗ ਪਏ।

ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਵੇਖਾ-ਵੇਖੀ ਘਰ ਦੇ ਕੰਮ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਠੱਪੀਆਂ ਤੇ ਰਫ ਕਾਪੀਆਂ ਖੋਲ੍ਹ ਲਈਆਂ। ਮੈਡਮ ਬਲੈਕ ਬੋਰਡ 'ਤੇ ਸੁਆਲ ਕੱਢਦੇ ਰਹੇ। ਬੱਚੇ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਸੁਆਲ ਆਪਣੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ 'ਤੇ ਝਰੀਟਦੇ ਰਹੇ।

ਪਿੱਛੇ ਬੈਠਾ ਇੱਕ ਠੋਲਾ ਸੀ, ਜਿਹੜਾ ਸੁਆਲ ਲਿਖਣ ਦੀ ਥਾਂ ਸੁਆਲ ਹੱਲ ਕਰ ਰਹੀ ਮੈਡਮ ਨੂੰ ਬਿਟਰ-ਬਿਟਰ ਘੂਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੈਡਮ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਪੀਆਂ ਚੈੱਕ ਕਰਨੀਆਂ ਸਨ ਤੇ ਫਿਰ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਉਣੀ ਸੀ। ਰਹਿ-ਰਹਿ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਮਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮੈਡਮ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਾਅਦੇ ਦਾ ਚੇਤਾ ਕਰਵਾ ਦੇ ਪਰ ਮੈਡਮ ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਨੂੰ ਕਿਆਸਦਾ ਉਹ ਚੁੱਪ ਹੀ ਰਿਹਾ। ਸੁਆਲ ਕੱਢਣ 'ਚ ਉਸ ਦਾ ਭੋਰਾ ਵੀ ਮਨ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਅਚਾਨਕ ਠੋਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਫੁਰਨਾ ਫੁਰਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ, ਨਾਲ ਬੈਠੇ ਮੀਤੇ ਦੇ ਬਸਤੇ 'ਚੋਂ ਮਲਕੜੇ ਜਿਹੇ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਖਿਸਕਾ ਲਈ। ਕਾਪੀ 'ਚੋਂ ਇੱਕ ਵਰਕਾ ਪਾੜਿਆ ਤੇ ਕਾਪੀ ਮੁੜ ਉਸ ਦੇ ਬਸਤੇ 'ਚ ਪਾ ਦਿੱਤੀ। ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਉਸ ਨੇ ਏਨੀ ਸਫਾਈ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਹਰਕਤ ਦਾ ਪਤਾ ਨਾ ਲੱਗਾ।

ਮੈਡਮ ਬਲੈਕ ਬੋਰਡ 'ਤੇ ਸੁਆਲ ਕੱਢ ਰਹੇ ਸਨ। ਸਾਰੇ ਬੱਚੇ ਬਲੈਕ ਬੋਰਡ 'ਤੇ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਸੁਆਲ ਕਾਪੀਆਂ 'ਤੇ ਉਤਾਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਕਾਪੀ 'ਤੇ ਸੁਆਲ ਕੱਢਣ ਦੀ ਥਾਂ, ਠੋਲਾ ਕਾਗਜ਼ ਦੀਆਂ ਤਹਿਆਂ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਖੀਰ ਕਾਗਜ਼ ਦਾ ਜਹਾਜ਼ ਬਣਾ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਬਲੈਕ ਬੋਰਡ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸਾਧਿਆ। ਵਿੰਗ-ਵਲੇਵੇਂ ਖਾਂਦਾ ਜਹਾਜ਼ ਉੱਡਦਾ-ਉੱਡਦਾ ਸਿੱਧਾ ਮੈਡਮ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਜਾ ਵੱਜਾ। ਸੁਆਲ ਵਿਚਾਲੇ ਛੱਡ, ਹੱਕੀ-ਬੱਕੀ ਮੈਡਮ ਨੇ ਪਿੱਛੇ ਨੂੰ ਸਿਰ ਘੁਮਾਇਆ।

ਬੱਚੇ ਸੁਆਲ ਕੱਢ ਰਹੇ ਸਨ। ਮੈਡਮ ਨੇ ਹਰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਬੜੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਘੋਖਿਆ। ਹਿੱਲ-ਜੁਲ ਤੋਂ ਕੋਈ ਬੱਚਾ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿਸ ਰਿਹਾ ਜਿਸ ਨੇ ਜਹਾਜ਼ ਬਣਾ ਕੇ ਉਡਾਇਆ ਹੋਵੇ। ਪਲ ਦੀ ਪਲ, ਸ਼ਾਂਤ ਬੈਠੀ ਸੁਆਲ ਕੱਢ ਰਹੀ ਸਾਰੀ ਜਮਾਤ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਮੈਡਮ ਨੂੰ ਇੰਝ ਲੱਗਾ ਜਿਵੇਂ ਜਹਾਜ਼ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ, ਕਿਸੇ ਸੱਤਵੇਂ ਆਸਮਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਆਇਆ ਹੋਵੇ...

ਸੁਆਲ ਨੂੰ ਵਿਚਾਲੇ ਛੱਡ, ਮੈਡਮ ਕੁਰਸੀ 'ਤੇ ਜਾ ਬੈਠੀ। ਸਾਹਮਣੇ ਬੈਠੇ ਬੱਚੇ ਕਾਪੀਆਂ 'ਤੇ ਸੁਆਲ ਕੱਢ ਰਹੇ ਸਨ, ਪਰ ਮੈਡਮ ਦੇ ਦਿਮਾਗ 'ਚ ਜਹਾਜ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਖਲਬਲੀ ਮਚਾ ਰਿਹਾ

ਸੀ। ਕਾਗਜ਼ ਦਾ ਜਹਾਜ਼, ਜਿਹੜਾ ਕੁਝ ਚਿਰ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਵੱਜਾ ਸੀ। ਜਹਾਜ਼ ਦੀਆਂ ਤਹਿਆਂ ਖੋਲ੍ਹ-ਖੋਲ੍ਹ ਉਹ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਲੱਗੀ।

ਪਿੱਛੇ ਬੈਠੇ ਠੋਲੇ ਨੇ ਚੋਰੀ-ਚੋਰੀ ਮੈਡਮ ਨੂੰ ਜਹਾਜ਼ ਦੀਆਂ ਤਹਿਆਂ ਖੋਲ੍ਹਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ। ਡਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਉਸ ਨੇ ਪੂਰੇ ਤਾਣ ਨਾਲ ਲੱਕ ਸਿੱਧਾ ਕੀਤਾ। ਨਾ ਚਾਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ ਬਲੈਕ ਬੋਰਡ ਵਾਲਾ ਸੁਆਲ ਕਾਪੀ 'ਤੇ ਉਤਾਰਿਆ। ਕਾਪੀ ਬੰਦ ਕੀਤੀ। ਡੈਸਕ 'ਤੇ ਸਿਰ ਸੁੱਟਿਆ ਤੇ ਅੱਖਾਂ ਮੀਟ ਲਈਆਂ।

ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਬਹੁਤ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਨਾ ਮੈਡਮ, ਨਾ ਹਿਸਾਬ ਦੇ ਸੁਆਲ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜਮਾਤ ਸੀ। ਖਿਆਲਾਂ ਦੇ ਜਹਾਜ਼ 'ਤੇ ਸੁਆਰ ਠੋਲਾ ਜਿਵੇਂ ਸੱਤ ਸਮੁੰਦਰ ਪਾਰ ਕਰ ਗਿਆ।

ਠੰਢੀ-ਠੰਢੀ ਪੌਣ ਰੁਮਕ ਰਹੀ ਸੀ। ਪੰਛੀ ਚਹਿਚਹਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬੋ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਜਾਦੂ ਦਾ ਕੀਲਿਆ ਠੋਲਾ, ਕਾਹਲੇ ਕਦਮੀਂ ਇੱਕ ਫਸੀਲ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਲੰਮੀ-ਉੱਚੀ ਫਸੀਲ ਦੇ ਪੱਥਰ ਸਤਰੰਗੀ ਭਾਹ ਮਾਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਫਸੀਲ ਏਡੀ ਲੰਮੀ ਸੀ ਕਿ ਮੁੱਕਣ ਦਾ ਨਾਂਅ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੈ ਰਹੀ।

ਤੁਰਦਾ-ਤੁਰਦਾ ਠੋਲਾ ਹੰਭ ਗਿਆ। ਇੱਕ ਪੈਰ ਪੁੱਟਣਾ ਵੀ ਜਿਵੇਂ ਔਖਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਗਲੇ ਪਲ ਉਹ ਮੂਧੜੇ-ਮੂੰਹ ਢਹਿ-ਢੇਰੀ ਹੋ ਜਾਏਗਾ...

ਡੁੱਬਦੇ ਨੂੰ ਤਿਣਕੇ ਦਾ ਸਹਾਰਾ। ਅਚਾਨਕ ਠੋਲੇ ਨੂੰ ਪੱਥਰਾਂ ਦੀ ਫਸੀਲ 'ਚ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਪਾੜ ਦਿਸ ਪਿਆ। ਹੰਭਲਾ ਮਾਰ ਉਹ ਫਸੀਲ ਦੇ ਪਾੜ ਕੋਲ ਜਾ ਪੁੱਜਾ।

ਇੱਧਰ ਠੋਲਾ ਉਜਾੜ, ਬੀਆਬਾਨ ਥਾਂ 'ਤੇ ਖੜਾ ਸੀ। ਉਧਰ, ਫਸੀਲ ਦੇ ਮਘੋਰੇ ਵਰਗੇ ਪਾੜ 'ਚੋਂ ਰੋਸ਼ਨੀਆਂ ਦਾ ਸਤਨਾਜਾ ਦਿਸ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪੰਛੀਆਂ ਦੀ ਚਹਿਚਹਾਟ ਤੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਮਹਿਕ ਵੀ ਫਸੀਲ ਦੇ ਪਰਲੇ ਪਾਰੋਂ ਆ ਰਹੀ ਸੀ।

ਠੋਲਾ ਫਸੀਲ ਦੇ ਉਰਲੇ ਪਾਸੇ ਖੜਾ ਸੀ। ਫਸੀਲੋਂ ਪਾਰ ਵਾਲਾ ਜਾਦੂਮਈ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕੁਝ ਪਲ ਉੱਥੇ ਖੜਾ-ਖੜਾ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਹਿਚਕਚਾਇਆ ਫਿਰ ਹੌਸਲਾ ਕਰਕੇ ਪੱਥਰ-ਲਾਂਘੇ 'ਚੋਂ ਗੰਗਦਾ ਹੋਇਆ ਫਸੀਲ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਗਿਆ।

ਵਾਹ! ਅੰਦਰਲਾ ਨਜ਼ਾਰਾ ਵੇਖ, ਠੋਲੇ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਚੁੰਧਿਆ ਗਈਆਂ। ਹਰੇ-ਕਚੂਰ ਗੱਦੇਦਾਰ ਘਾਹ ਦੀਆਂ ਲੰਮੀਆਂ-ਲੰਮੀਆਂ ਕਿਆਰੀਆਂ ਸਨ। ਕਿਆਰੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਦਿਓ ਦੇ ਸਿਰ ਜਿੱਡੇ ਗੋਂਦੇ, ਸੂਰਜਮੁਖੀ, ਪੈਂਜੀ, ਨਾਗਫਣੀ, ਮੋਤੀਆ ਤੇ ਚਮੇਲੀ ਦੇ ਫੁੱਲ ਹਵਾ ਦੇ ਬੁੱਲਿਆਂ ਨਾਲ ਝੂਮ ਰਹੇ ਸਨ। ਠੋਲੇ ਨੇ ਲੰਮਾ ਸਾਰਾ ਸਾਹ ਅੰਦਰ ਖਿੱਚਿਆ ਤੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਆਰੀਆਂ 'ਚੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੋਇਆ ਬੁਦਬੁਦਾਇਆ— 'ਹੂੰ.... ਅ...! ਫਸੀਲੋਂ ਪਾਰ

ਇਹੀਓ ਫੁੱਲ ਮਹਿਕਾਂ ਵੰਡ ਰਹੇ ਸਨ...’

ਅਚਾਨਕ ਸਿਰ ’ਤੇ ਪਿਆ ਅਜੀਬ ਜਿਹਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਵੇਖ ਕੇ ਠੋਲਾ ਠਠਬਰ ਗਿਆ। ਵੱਡੇ ਆਕਾਰ ਵਾਲੇ ਪੰਛੀ ਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਸੀ। ਡਰ ਦਾ ਮਾਰਿਆ ਉਹ ਭੱਜਣ ਹੀ ਲੱਗਾ ਸੀ ਕਿ ਫੜਫੜਾਉਂਦਾ ਪੰਛੀ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਣ ਖਲੋਤਾ। ਭੱਜਣ ਵਾਲਾ ਰਸਤਾ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ।

ਬੜਾ ਅਜੀਬ ਸੀ ਠੋਲੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜਾ ਪੰਛੀ। ਦੁੱਧ-ਚਿੱਟੇ ਖੰਭ। ਨਾ ਚੁੰਝ। ਨਾ ਖੂਨੀ ਪੰਜੇ। ਪੰਛੀ ਘੱਟ ਤੇ ਨਾਰੀ ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਵਧੇਰੇ ਲੱਗ ਰਹੀ ਸੀ ਉਹ। ਨਿਰੀ ਪੁਰੀ ਖੇਡਣ ਵਾਲੀ ਗੁੱਡੀ। ਗੋਰਾ ਨਿਸ਼ੇਹ ਰੰਗ। ਹੱਥ ਲਾਇਆਂ ਮੈਲੀ ਹੋ ਜਾਏ। ਅਦਭੁੱਤ ਜਿਹਾ ਉੱਡਣਾ ਜੀਵ, ਸਾਹਮਣੇ ਖੜਾ ਵੇਖ, ਠੋਲਾ ਜਿਵੇਂ ਥਾਂਏਂ ਸੁੰਨ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਟੱਡੀਆਂ ਦੀਆਂ ਟੱਡੀਆਂ ਰਹਿ ਗਈਆਂ।

‘ਛੋਟੂ ਸਾਹਿਬ! ਆਓ... ਆਓ...’ ਆਸਮਾਨੋਂ ਉੱਤਰੀ ਚਿੱਟੀ ਜਿਹੀ ਗੁੱਡੀ ਨੇ ਬੜੇ ਸਲੀਕੇ ਨਾਲ ਝੁਕਦਿਆਂ ਠੋਲੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ।

ਹੌਸਲਾ ਕਰਕੇ, ਠੋਲਾ ਵੀ ਗੁੱਡੀ ਵਾਂਗ ਝੁਕਿਆ ਤੇ ਬਥਲਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਬਸ ਏਨਾ ਕੁ ਬੋਲਿਆ—‘ਜੀ!... ਜੀ!...’

‘ਪਰੀਆਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡਾ ਸੁਆਗਤ ਹੈ... ਆਓ, ਸਾਡੇ ਮਹਿਮਾਨ ਬਣੋ—’ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੋਈ ਪਰੀ ਬੋਲੀ।

‘ਪ... ਪ... ਪਰੀ...? ਸੱਚੀ-ਮੁੱਚੀ ਦਾ ਪਰੀ ਦੇਸ਼...?’ ਦਾਦੀ ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਪਰੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦਿਆਂ ਠੋਲਾ ਬੁਦਬੁਦਾਇਆ ਤੇ ਰਵਾਂ-ਰਵੀਂ ਚਿੱਟੀ ਪਰੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਤੁਰ ਪਿਆ।

ਫੁੱਲਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਆਰੀਆਂ ’ਚੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੋਈ ਪਰੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਜਾ ਪੁੱਜੀ। ਪਰੀ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨੀ ਨਾਲ ਵੇਖਦਾ ਹੋਇਆ ਠੋਲਾ ਵੀ ਪਿੱਛੇ-ਪਿੱਛੇ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਪੁੱਜ ਗਿਆ।

ਬਾਗ ਵਿਚ ਮਖਮਲੀ ਘਾਹ ਦਾ ਗਲੀਚਾ ਵਿਛਿਆ ਪਿਆ ਸੀ। ਥਾਂ-ਥਾਂ ਰੰਗ-ਬਰੰਗੀਆਂ ਛਤਰੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਪਈਆਂ ਸਨ। ਹੇਠਾਂ ਪਏ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਕੁਰਸੀ-ਮੇਜ਼ਾਂ ’ਤੇ ਰੰਗ-ਬਰੰਗੇ ਵਸਤਰਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਪਰੀਆਂ ਬੈਠੀਆਂ ਸਨ।

ਤੁਰਦੀ-ਤੁਰਦੀ ਚਿੱਟੀ ਪਰੀ ਇੱਕ ਖਾਲੀ ਮੇਜ਼-ਕੁਰਸੀ ਵੇਖ ਕੇ ਰੁਕ ਗਈ। ਉਹ ਪਿੱਛੇ-ਪਿੱਛੇ ਆ ਰਹੇ ਠੋਲੇ ਵੱਲ ਝੁਕੀ, ਮੁਸਕਰਾਈ ਤੇ ਬੜੀ ਨਿਮਰਤਾ ਨਾਲ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਬੋਲੀ—‘ਛੋਟੂ ਸਾਹਿਬ! ਮੇਰੀ ਮਹਿਮਾਨ ਨਿਵਾਜ਼ੀ ਮੁੱਕੀ। ਹੁਣ ਇਥੇ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਬੈਠੋ। ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਮੈਂ ਗੁਲਾਬੀ ਪਰੀ ਨੂੰ ਖ਼ਬਰ ਦੇਂਦੀ ਆਂ...’

‘ਪਰੀ ਜੀ...’ ਪਰੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਕਹਿਣ ਲਈ ਠੋਲਾ ਬੋਲਿਆ ਪਰ ਚਿੱਟੀ ਪਰੀ ਅੱਖ-ਪਲਕਾਰੇ ‘ਚ ਇਥੇ ਸੀ ਤੇ ਔਹ ਗਈ। ਉਹ ਟਿਕ-ਟਿਕੀ ਲਾਈ ਨਜ਼ਰੋਂ ਉਹਲੇ ਹੁੰਦੀ ਪਰੀ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਰਿਹਾ।

‘ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬ! ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬ!! ਗੁਲਾਬੀ ਪਰੀ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੈ...’ ਬੜੇ ਸਲੀਕੇ ਨਾਲ ਆਈ ਦੂਜੀ ਪਰੀ ਬੋਲੀ।

ਠੋਲਾ ਚਿੱਟੀ ਪਰੀ ਦੇ ਖਿਆਲਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਆਚਿਆ ਬੈਠਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਗੇ ਆਈ ਖੜੀ ਗੁਲਾਬੀ ਪਰੀ ਦੀ ਕੋਈ ਖ਼ਬਰ-ਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਗੁਲਾਬੀ ਪਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾਰਤ ਸੁੱਝੀ। ਥੋੜ੍ਹੀ ਕੁ ਸਰਕ, ਉਹ ਦੱਬੇ ਪੈਰੀਂ ਠੋਲੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਜਾ ਖਲੋਤੀ। ਹੱਥ ‘ਚ ਫੜੀ ਕਿਤਾਬ ਬੜੀ ਸਿਆਣਪ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ‘ਤੇ ਟਿਕਾਈ ਤੇ ਕੁਰਸੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲੁਕ ਗਈ।

ਅਚਾਨਕ ਸਿਰ ‘ਤੇ ਭਾਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਿਆਂ ਠੋਲਾ ਆਪਣੇ-ਆਪ ‘ਚ ਵਾਪਸ ਮੁੜਿਆ। ਸਿਰ ‘ਤੇ ਪਈ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸੱਜਾ ਹੱਥ ਉੱਪਰ ਵਧਾਇਆ।

ਸਿਰ ‘ਤੇ ਕਿਤਾਬ ਸੀ। ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਵਰਕੇ ਫਰੋਲਦਿਆਂ ਠੋਲਾ ਲੱਗਾ ਸੋਚਣ—‘ਹੈਂ! ਇਹ ਸੋਹਣੀਆਂ-ਸੋਹਣੀਆਂ ਮੂਰਤਾਂ ਵਾਲੀ ਕਿਤਾਬ ਕਿੱਥੋਂ ਆਣ ਟਪਕੀ?’

‘ਛੋਟੂ ਜੀ! ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਈ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਡੇ ਪਰੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਮੂਰਤਾਂ ਵੇਖੋ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਕੇ ਆਉਂਦੀ ਹਾਂ—’ ਠੋਲੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲੁਕੀ ਗੁਲਾਬੀ ਪਰੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਕੇ ਨਿਮਰਤਾ ਨਾਲ ਬੋਲੀ ਤੇ ਪਲਾਂ ‘ਚ ਚਿੱਟੀ ਪਰੀ ਵਾਂਗ ਗਾਇਬ ਹੋ ਗਈ।

ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ, ਮੇਜ਼ਾਂ ‘ਤੇ ਪਰੋਸੇ ਨਾ-ਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਪਕਵਾਨਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬੂ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਠੋਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਭੁੱਖ ਲੱਗ ਗਈ। ਢਿੱਡ ਵਿੱਚ, ਭੁੱਖੇ ਚੂਹੇ ਭੁੜਕਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਮੂਰਤਾਂ ਪਲਟਾਉਂਦਿਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਲਾਬੀ ਪਰੀ ਦੀ ਯਾਦ ਆ ਗਈ। ਪਰੀ, ਜਿਹੜੀ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਗਈ ਹਾਲੇ ਤੀਕ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮੁੜੀ।

ਠੋਲੇ ਨੇ ਗੁਲਾਬੀ ਪਰੀ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਮਾਰ ਕੇ ਬੁਲਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਬੈਠੇ-ਬੈਠੇ ਨੇ ਜਿਉਂ ਹੀ ਆਵਾਜ਼ ਮਾਰਨ ਲਈ ਮੂੰਹ ਖੋਲ੍ਹਿਆ, ਗੁਲਾਬੀ ਪਰੀ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਗਈ।

ਆਉਂਦਿਆਂ ਸਾਰ ਪਰੀ ਨੇ ਹੱਥ ‘ਚ ਫੜੀ ਡੰਡੀ ਉੱਪਰ ਹਵਾ ‘ਚ ਘੁੰਮਾ ਦਿਤੀ। ਫਿਰ ਕੀ

ਹੋਇਆ, ਵੇਖਦਿਆਂ-ਵੇਖਦਿਆਂ ਕਾਂਸੀ ਦੀ ਚਮਕੀਲੀ ਟਰੇਅ ਮੇਜ਼ 'ਤੇ ਆ ਟਿਕੀ। ਟਰੇਅ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਟੋਰਾ ਤੇ ਰੂੰ-ਫੰਬਿਆਂ ਦਾ ਤੌਲੀਆ ਬੜੇ ਸਲੀਕੇ ਨਾਲ ਸਜਾਇਆ ਪਿਆ ਸੀ। ਕਟੋਰੇ ਵਿੱਚ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਸੀ। ਤਰਲ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਲਾਬ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬੂ ਆ ਰਹੀ ਸੀ।

ਪਿਆਸ, ਠੋਲੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਸਤਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਟੋਰਾ ਫੜਿਆ ਤੇ ਨੱਕ ਕੋਲ ਲਿਜਾ ਕੇ ਇੱਕ ਲੰਮਾ ਸਾਹ ਅੰਦਰ ਖਿੱਚਿਆ। ਕਟੋਰੇ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਲਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਪਰੀ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ—‘ਪਰੀ ਜੀ! ਤੁਸੀਂ ਜਾਣੀਜਾਣ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਾਣੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਗੁਲਾਬ ਜਲ ਲੈ ਆਏ। ਸ਼ੁਕਰੀਆ... ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਸ਼ੁਕਰੀਆ...’

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਠੋਲਾ ਕਟੋਰੇ ਵਿਚਲਾ ਗੁਲਾਬ ਜਲ ਗਟਾ-ਗਟਾ ਪੀ ਜਾਂਦਾ, ਪਰੀ ਨੇ ਅੱਗੇ ਵਧ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਉਹ ਬੜੀ ਹਲੀਮੀ ਨਾਲ ਬੋਲੀ—‘ਸਾਹਿਬ! ਗੁਲਾਬ ਜਲ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥ-ਮੂੰਹ ਧੋਣ ਲਈ ਏ। ਪੀਣ ਲਈ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦਾ ਸ਼ਰਬਤ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ.....’

ਠੋਲਾ ਆਪਣੇ ਕਾਹਲਪੁਣੇ 'ਤੇ ਬੜਾ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਹੋਇਆ। ਹੱਥ 'ਚ ਫੜਿਆ ਕਟੋਰਾ ਉਸ ਮੁੜ ਟਰੇਅ 'ਚ ਟਿਕਾ ਦਿੱਤਾ। ਸ਼ੁਕਰ ਰੱਬ ਦਾ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਰੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਵੇਖਿਆ। ਪਰੀ ਦੇ ਕਹਿਣ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਗੁਲਾਬ ਜਲ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਧੋਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਦੋ-ਚਾਰ ਛੋਟੇ ਮੂੰਹ 'ਤੇ ਮਾਰ ਉਸ ਨੇ ਨਰਮ-ਨਰਮ ਤੌਲੀਏ ਨਾਲ ਹੱਥ-ਮੂੰਹ ਪੂੰਝਿਆ। ਪਰੀਆਂ ਵਰਗੀ ਮਹਿਕ, ਉਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਕੋਲੋਂ ਵੀ ਆਉਣ ਲੱਗ ਪਈ।

ਤਰੇ-ਤਾਜ਼ਾ ਹੋ ਠੋਲਾ ਲੱਗਾ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਸ਼ਰਬਤ ਤੇ ਪਕਵਾਨਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ। ਸ਼ਰਬਤ ਤੇ ਪਕਵਾਨ ਜਿਹੜੇ ਲਾਗੇ ਖੜੀ ਪਰੀ ਨੇ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਹੱਥ-ਮੂੰਹ ਧੋ ਬੈਠੇ ਠੋਲੇ ਨੂੰ ਵੇਖ ਪਰੀ ਨੇ ਹੱਥ 'ਚ ਫੜੀ ਡੰਡੀ ਮੇਜ਼ ਨੂੰ ਛੂਹਾ ਦਿੱਤੀ। ਮੇਜ਼ 'ਤੇ ਪਈ ਗੁਲਾਬ ਜਲ ਵਾਲੀ ਕਟੋਰੀ ਤੇ ਤੌਲੀਆ ਟਰੇਅ ਸਮੇਤ ਗਾਇਬ ਹੋ ਗਏ। ਕੁਝ ਪਲਾਂ ਬਾਅਦ ਚਾਂਦੀ ਦੀ ਚਮਕੀਲੀ ਤਸ਼ਤਰੀ ਮੇਜ਼ 'ਤੇ ਸਜ ਗਈ। ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਸ਼ਰਬਤ ਵਾਲੀ ਸੁਰਾਹੀ ਤੇ ਪਿਆਲੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖੁਸ਼ਬੂ ਛੱਡਦੇ ਪਕਵਾਨ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਰਕੇ ਤਸ਼ਤਰੀ 'ਚ ਪਰੋਸੇ ਗਏ। ਠੋਲਾ, ਪਰੀ ਦੇ ਚਮਤਕਾਰ ਨੂੰ ਬਿਟਰ-ਬਿਟਰ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ।

‘ਛੋਟੂ ਜੀ! ਜੀਅ ਭਰਕੇ ਖਾਣਾ ਖਾਓ ਤੇ ਸ਼ਰਬਤ ਪੀਓ...’ ਝੁਕਦੀ ਹੋਈ ਪਰੀ ਬੋਲੀ।

ਠੋਲਾ ਜਿਵੇਂ ਏਸੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਠੰਢਾ-ਮਿੱਠਾ ਸ਼ਰਬਤ ਵੇਖ ਉਸ ਦੀ ਜਾਨ 'ਚ ਜਾਨ ਪੈ ਗਈ। ਪੀਂਦਾ-ਪੀਂਦਾ ਉਹ ਸੁਰਾਹੀ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ-ਚਾਰ ਪਿਆਲੇ ਸ਼ਰਬਤ ਪੀ ਗਿਆ।

ਹੁਣ ਵਾਰੀ ਪਕਵਾਨਾਂ ਦੀ ਸੀ। ਬੁੱਲਾਂ 'ਤੇ ਜੀਭ ਫੇਰ ਉਹ ਨਾ-ਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਖਾਣਿਆਂ 'ਤੇ ਟੁੱਟ ਪਿਆ। ਉਹ ਹਾਬੜਿਆਂ ਵਾਂਗ ਖਾਣ ਖਾਣਾ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਇੰਝ ਜਿਵੇਂ ਚਿਰਾਂ ਦਾ ਭੁੱਖਾ ਹੋਵੇ। ਸਿਰ 'ਤੇ ਖੜੀ ਪਰੀ ਮੁਸਕਰਾਉਂਦੀ ਹੋਈ ਬੋਲੀ—‘ਛੋਟੂ ਜੀ! ਪੇਟ ਵੀ ਆਪਣਾ, ਭੋਜਨ ਵੀ ਆਪਣਾ। ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਖਾਣਾ ਖਾਓ। ਏਥੇ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਘਾਟ ਨਹੀਂ...’

ਅੱਧ-ਪਚੱਧਾ ਖਾਣਾ ਖਾ ਕੇ ਠੋਲੇ ਦੇ ਢਿੱਡ ਵਿਚ ਕੁਝ ਠਾਹਰ ਹੋ ਗਈ। ਗਲੇ 'ਚ ਅਟਕੀ ਗਰਾਹੀ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹ ਸੁਰਾਹੀ ਵਿਚਲਾ ਬਾਕੀ ਸ਼ਰਬਤ ਵੀ ਡੀਕ ਗਿਆ। ਸ਼ਰਬਤ ਨੇ ਠੋਲੇ ਦੀ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਉਹ ਹੁਣ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਹਲਕਾ-ਫੁਲਕਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ।

ਕੁਰਸੀ 'ਤੇ ਬੈਠਾ ਠੋਲਾ ਲਾਗੇ ਖੜੀ ਪਰੀ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ—‘ਪਿਆਰੀ ਪਰੀ ਜੀ! ਆਓ, ਮੇਰੇ ਹੱਥੋਂ ਇੱਕ-ਦੋ ਗਰਾਹੀਆਂ ਹਲਵਾ-ਪੂਰੀ ਛਕ ਲਓ। ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਰਦਿਆਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਭੁੱਖ ਲੱਗ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ...’

‘ਛੋਟੇ ਭਾਈ! ਪਹਿਲਾਂ ਅਸੀਂ ਆਏ-ਗਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਆਪ ਖਾਣਾ ਖਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਮਜ਼ੇ ਨਾਲ ਭੋਜਨ ਛਕੋ। ਹਾਂ ਸੱਚ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਈ ਤਾਂ ਤਾੜੀ ਮਾਰ ਦੇਣਾ। ਤੁਹਾਡੀ ਦਾਸੀ ਓਸੇ ਵੇਲੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਜਾਏਗੀ। ਬਸ, ਕੁਝ ਪਲ ਦੂਸਰੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ-ਬੋੜਾਂ ਵੇਖ ਆਵਾਂ...’ ਪਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਰ ਤੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ।

‘ਜਾਓ, ਮੈਡਮ ਜੀ ਜਾਓ... ਜਿਵੇਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਉਵੇਂ ਹੀ ਕਰ ਲਵਾਂਗਾ...’ ਨਗਾਰੇ 'ਤੇ ਵੱਜੀ ਡੱਗੇ ਦੀ ਚੋਟ ਵਾਂਗ ਡਕਾਰ ਮਾਰਦਿਆਂ ਠੋਲੇ ਨੇ ਕਿਹਾ।

ਪਰੀ ਦੇ ਜਾਣ ਦੀ ਦੇਰ ਸੀ ਕਿ ਠੋਲਾ ਵੀ ਆਪਣੇ ਭਰੇ ਪੇਟ 'ਤੇ ਹੱਥ ਫੇਰਦਾ ਉੱਠ ਖੜਾ ਹੋਇਆ।

ਪਰੀ ਬਾਗ, ਜਿਵੇਂ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਘੁੰਮ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਰੌਣਕਾਂ ਹੀ ਰੌਣਕਾਂ ਸਨ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ। ਰੁੱਖ-ਪੌਦਿਆਂ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਫਲ-ਫੁੱਲ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਲਾਟੂਆਂ ਵਾਂਗ ਚਮਕ ਰਹੇ ਸਨ। ਰੁੱਖਾਂ 'ਤੇ ਪੰਛੀ ਚਹਿਚਹਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਇੱਕ ਰੁੱਖ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਰੁੱਖ 'ਤੇ ਉਡਾਰੀ ਮਾਰਦੇ ਪੰਛੀ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦੀਆਂ ਕਿਰਨਾਂ ਛੱਡ ਰਹੇ ਸਨ।

ਠੋਲਾ, ਪਰੀ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਅਦਭੁਤ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਬਾਗ ਦਾ ਸੰਗੀਤਮਈ ਮਾਹੌਲ ਉਸ 'ਤੇ ਜਾਦੂ ਵਰਗਾ ਅਸਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸੰਗੀਤ ਸੁਰਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਪੈਰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਥਿਰਕਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਹੁਣ ਉਹ ਪਰੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਰਾਜਾ ਸੀ। ਹੱਥ 'ਚ ਫੜੀ ਮੂਰਤਾਂ ਵਾਲੀ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਫਰੋਲਦਾ ਉਹ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਟਹਿਲਣ ਲੱਗ ਪਿਆ।

‘ਵਾਹ! ਜਲ ਪਰੀ... ਦੂਜੀ ਤਾਰਾ ਮੱਛੀ... ਤੀਜੀ ਘੋੜਾ ਮੱਛੀ... ਚੌਥੀ ਹਥੜਾ ਮੱਛੀ... ਪੰਜਵੀਂ ਤਿਤਲੀ ਮੱਛੀ... ਛੇਵੀਂ ਡਾਲਫਿਨ... ਠੋਲਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਹੁਣ ਜਲ ਪਰੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰੇਗਾ’—ਪਰੀ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤਾਂ ਵਾਲੀ ਕਿਤਾਬ ‘ਚੋਂ ਵੇਖਿਆ ਮੱਛੀਆਂ ਦਾ ਤਲਾਬ ਲੱਭਣ ਤੁਰਿਆ ਠੋਲਾ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਰੌਅ ‘ਚ ਉਹ ਥੋੜੀ ਦੂਰ ਹੀ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਾਹਮਣੇ ਤਲਾਬ ਦਿਸ ਪਿਆ। ਇਨ- ਬਿਨ ਮੂਰਤ ਵਰਗਾ ਤਲਾਬ। ਨੀਲਾ-ਨੀਲਾ ਪਾਣੀ, ਸਤਰੰਗੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ। ਚਮਕੀਲੇ ਘੋਰੇ-ਸਿੱਪੀਆਂ।

ਤਲਾਬ ਦੇ ਕੰਢੇ ਬੈਠੀ ਜਲ ਪਰੀ ਮੱਛੀਆਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਡਾਲਫਿਨ ਪਾਣੀ ‘ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੁੱਦ-ਕੁੱਦ ਕਰਤਬ ਦਿਖਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਨੀਲੀਆਂ, ਹਰੀਆਂ ਤੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਮੱਛੀਆਂ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਤੋਂ ਬੇਖਬਰ ਛੂਹਣ-ਛੂਹਾਈ ਖੇਡ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਜਲ ਪਰੀ ਵੇਖ ਠੋਲੇ ਨੂੰ ਬਚਪਨ ਵੇਲੇ ਦੀ ਇੱਕ ਕਹਾਣੀ ਚੇਤੇ ਆ ਗਈ। ਕਹਾਣੀ, ਜਿਹੜੀ ਦਾਦੀ ਮਾਂ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਸੁਣਾਉਂਦੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ...

ਇੱਕ ਰਾਜਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਰਾਣੀ ਸੀ। ਇੱਕ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਾਜਕੁਮਾਰ। ਚੰਦ ਵਰਗਾ ਸੋਹਣਾ ਤੇ ਗੋਲ-ਮਟੋਲ। ਕਰਨੀ ਰੱਬ ਦੀ, ਰਾਣੀ ਕੁਝ ਦਿਨ ਬਿਮਾਰ ਰਹਿ ਕੇ ਮਰ ਗਈ। ਰਾਜੇ ਨੇ ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲਿਆ।

ਨਵੀਂ ਰਾਣੀ ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਿਆਰ ਕਰਦੀ ਰਹੀ। ਸਮਾਂ ਪਾ ਕੇ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਈ। ਬੇਗਾਨੀ ਕੁੱਖੋਂ ਜਾਇਆ ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੱਗਦਾ। ਮੌਕਾ ਤਾੜ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਰੱਸੀਆਂ ਨਾਲ ਜੂੜ ਕੇ ਡੂੰਘੇ ਸਮੁੰਦਰ ‘ਚ ਸੁਟਵਾ ਦਿੱਤਾ।

ਰੱਬੇ ਰੱਬ ਤੇ ਮਾਰੇ ਕੌਣ...? ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਸਮੁੰਦਰ ‘ਚ ਇੱਕ ਜਲ ਪਰੀ ਮਿਲ ਪਈ। ਪਹਿਲਾਂ ਜਲ ਪਰੀ ਨੇ ਜੂੜੇ ਹੋਏ ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਦੇ ਰੱਸੇ ਖੋਲ੍ਹੇ। ਫਿਰ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੂੰਗਾ ਮਹਿਲ ‘ਚ ਲੈ ਗਈ। ਉਸ ਨੇ ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਰਚਾ ਲਿਆ। ਹੀਰੋ-ਮੋਡੀਆਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸ ਨੇ ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ। ਜਲਪਰੀ ਨਾਲ ਮੂੰਗਾ ਮਹਿਲ ‘ਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਸਮੁੰਦਰ ਦਾ ਰਾਜਾ ਬਣ ਗਿਆ ਤੇ ਜਲਪਰੀ ਸਮੁੰਦਰ ਦੀ ਰਾਣੀ...

‘ਮੈਂ ਰਾਜਾ... ਮੇਰੀ ਜਲ ਪਰੀ ਰਾਣੀ... ਸੁੱਘੜ ਸਿਆਣੀ....’ ਗੁਣਗੁਣਾਉਂਦਾ ਠੋਲਾ ਜਲ ਪਰੀ ਵੱਲ ਵਧਣ ਲੱਗਾ। ਜਲ ਪਰੀ, ਜਿਹੜੀ ਠੋਲੇ ਤੋਂ ਬੇਖਬਰ ਤਲਾਬ ਕੰਢੇ ਬੈਠੀ ਆਪਣੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ ਵੇਖ ਰਹੀ ਸੀ।

‘ਜਲ ਪਰੀ ਜੀ! ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲਓ... ਮੈਂ ਇਸ ਤਲਾਬ ਦਾ ਰਾਜਾ

ਬਣਾਂਗਾ.. ਤੁਸੀਂ ਬਣੋਗੇ ਮੇਰੀ ਰਾਣੀ...' ਸ਼ਰਬਤ ਦੇ ਲੋਰ 'ਚ ਮਸਤੇ ਹੋਏ ਠੋਲੇ ਨੇ ਜਲ ਪਰੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ।

ਓਪਰੀ ਜਿਹੀ ਆਵਾਜ਼ ਕੰਨੀਂ ਪੈਂਦਿਆਂ ਜਲ ਪਰੀ ਨੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਖੜੇ ਠੋਲੇ ਨੂੰ ਘੂਰਿਆ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਤਾਲਾਬ ਵਿੱਚ ਡੁਬਕੀ ਮਾਰੀ ਤੇ ਹੇਠਾਂ ਡੁੱਘੇ ਪਾਣੀ 'ਚ ਜਾ ਬੈਠੀ।

ਜਲ ਪਰੀ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਤਾਲਾਬ 'ਚ ਬੈਠਿਆਂ ਵੇਖ ਠੋਲੇ ਨੇ ਕੱਛੇ ਮਾਰੀ ਮੂਰਤਾਂ ਵਾਲੀ ਕਿਤਾਬ ਖੋਲ੍ਹੀ ਤੇ ਲੱਗਾ ਮੁੜ ਜਲ ਪਰੀ ਦੀ ਮੂਰਤ ਲੱਭਣਾ। ਜਲ ਪਰੀ ਵਾਲੀ ਮੂਰਤ ਲੱਭ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਤਾਬ 'ਚੋਂ ਪਾੜਦਾ ਹੋਇਆ ਉਹ ਬੁਦਬੁਦਾਇਆ—'ਠੋਲੇ ਦੀ ਰਾਣੀ... ਰੁੱਸ ਗਈ ਨਿਆਣੀ... ਬੇੜੀ ਦੀ ਸੈਰ... ਕਰੇਗੀ ਮੇਰੀ ਰਾਣੀ...'

ਠੋਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮੂਰਤ ਪਾੜਦਿਆਂ ਵੇਖ ਜਲ ਪਰੀ ਮੁੜ ਤਾਲਾਬ ਕਿਨਾਰੇ ਆ ਗਈ। ਕੁਝ ਚਿਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੰਸੂ-ਹੰਸੂ ਕਰਦੀ ਜਲ ਪਰੀ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਹੁਣ ਤਿਉੜੀਆਂ ਸਾਫ ਦਿਸ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਗੁੱਸੇ ਭਰੀ ਆਵਾਜ਼ 'ਚ ਉਹ ਬੋਲੀ—'ਖਰੂਦੀ ਲੜਕੇ! ਹੋਸ਼ ਕਰ... ਤੈਨੂੰ ਸਾਡੇ ਪਰੀ ਬਾਗ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤਾਂ ਪਾੜਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ... ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਸਾਡੀ ਜਾਨ ਖਤਰੇ 'ਚ ਪਾ ਰਿਹਾ ਏਂ... ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸਾਡੀਆਂ ਮੂਰਤਾਂ ਨਾ ਪਾੜ...'

ਜਲ ਪਰੀ ਦਾ ਕਿਹਾ ਸੁਣਿਆ-ਅਣਸੁਣਿਆ ਕਰ ਠੋਲਾ ਮੂਰਤ ਦੀਆਂ ਤਹਿਆਂ ਮਾਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਤਹਿਆਂ ਮਾਰ-ਮਾਰ, ਅਖੀਰ ਉਸ ਨੇ ਮੂਰਤ ਦੀ ਚਾਕੂ ਬੇੜੀ ਬਣਾ ਲਈ। ਫਿਰ ਜਲ ਪਰੀ ਨੂੰ ਦੰਦੀਆਂ ਝਕਾਉਂਦਿਆਂ ਉਸ ਨੇ ਬੇੜੀ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਠੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ। ਬੇੜੀ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਤਰਨ ਲੱਗੀ। ਉਹ ਬੇੜੀ ਨੂੰ ਬਾਏ! ਬਾਏ!! ਕਹਿ ਬੜੀ ਲਾਪ੍ਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਤੁਰ ਪਿਆ।

ਪਿੱਛੇ ਤਲਾਬ ਸੀ। ਤਲਾਬ, ਜਿੱਥੇ ਮੱਛੀਆਂ ਸਨ। ਮੱਛੀਆਂ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਹੁਣ ਤਰ ਨਹੀਂ, ਤੜਪ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਛਟਪਟਾਉਂਦੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਦੀ ਜਿਵੇਂ ਕਹਿਰਾਂ ਦੀ ਪੀੜ ਨਾਲ ਜਾਨ ਨਿਕਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਠੋਲਾ ਅੱਗੇ ਜਾ ਚੁਕਾ ਸੀ।

ਡਿੱਗਦੀ-ਢਹਿੰਦੀ ਜਲ ਪਰੀ ਤਲਾਬ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਗਈ। ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਲੇਟ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੂਛ-ਖੰਭਾਂ ਨਾਲ ਖਾਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟੱਕ-ਟੱਕ ਕੀਤੀ। ਫਿਰ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਮੂੰਹ ਜੋੜ ਬੀਤਿਆ ਭਾਣਾ ਦੁਹਰਾਉਣ ਲੱਗੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਰਾਖੀਆਂ ਪਰੀਆਂ ਨੂੰ ਠੋਲੇ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਲਾ ਰਹੀ ਸੀ।

ਤੁਰਦਾ-ਤੁਰਦਾ ਠੋਲਾ ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਝੁੰਡ ਕੋਲ ਜਾ ਪੁੱਜਾ। ਰੁੱਖ ਅਤੇ ਪੌਦਿਆਂ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਫਲ-ਫੁੱਲ ਤਾਰਿਆਂ ਵਾਂਗ ਚਮਕ ਰਹੇ ਸਨ। ਚਹਿਚਹਾਉਂਦੇ ਰੰਗੀਨ ਪੰਛੀ ਇੱਕ ਰੁੱਖ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਰੁੱਖ 'ਤੇ

ਉਡਾਰੀਆਂ ਮਾਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਆਪਣੇ ਰੰਗਾਂ 'ਚ ਮਸਤ ਸੋਨ ਚਿੜੀਆਂ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਰਾਗ ਅਲਾਪ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।

ਠੱਲੇ ਨੇ ਕੱਛੇ ਮਾਰੀ ਕਿਤਾਬ ਖੋਲ੍ਹੀ ਤੇ ਲੱਗਾ ਸੋਨ ਚਿੜੀਆਂ ਵਾਲੀ ਮੂਰਤ ਲੱਭਣ। ਲੱਭਦਿਆਂ-ਲੱਭਦਿਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਚਿੜੀਆਂ ਵਾਲੀ ਮੂਰਤ ਲੱਭ ਹੀ ਪਈ। ਚੱਕੀ ਰਾਹੇ, ਚਕੋਰਾਂ, ਲਾਲੜੀਆਂ, ਨੀਲਕੰਠ, ਕਠਫੋੜੇ ਤੇ ਤਿਲੀਅਰ ਵੀ ਮੂਰਤ ਵਿਚ ਉੱਡਦੇ ਦਿਸ ਰਹੇ ਸਨ। ਇੱਕ ਰੁੱਖ 'ਤੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਮਠ੍ਹਾ ਵੀ ਚਮਕਾਂ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਠੱਲੇ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਸੁਨਹਿਰੀ ਮਠ੍ਹੇ 'ਤੇ ਟਿਕ ਗਈ।

ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਪੁਣਛਾਣ ਕਰਦਿਆਂ ਅਖੀਰ ਠੱਲੇ ਨੂੰ ਮਠ੍ਹੇ ਵਾਲਾ ਰੁੱਖ ਲੱਭ ਪਿਆ। ਮਠ੍ਹੇ 'ਚ ਬੈਠੀ ਹਰੀ ਪਰੀ, ਪਰੀ ਬਾਗ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਮਠ੍ਹਾ ਕੀ ਸੀ, ਸੋਨੇ ਦਾ ਆਲੀਸ਼ਾਨ ਘਰ ਸੀ। ਇਨ-ਬਿਨ ਮੂਰਤ ਵਰਗਾ। ਹੇਠਾਂ ਖੜਾ ਠੱਲਾ ਲਲਚਾਈਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਨਾਲ ਮਠ੍ਹਾ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ।

‘ਠੱਲੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ! ਚੜ੍ਹਜਾ ਮਠ੍ਹੇ 'ਤੇ... ਫਿਰ ਵੇਖੀਂ ਪਰੀ ਬਾਗ ਦਾ ਨਜ਼ਾਰਾ... ਠੱਲੇ ਦੇ ਅੰਦਰਲਾ ਠੱਲਾ ਬੋਲਿਆ।

‘ਸਲਾਹ ਤਾਂ ਬੜੀ ਨੇਕ ਏ... ਪਰ ਮਠ੍ਹੇ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ, ਦੋ ਪਿਆਲੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦਾ ਸ਼ਰਬਤ ਹੋਰ ਪੀ ਲਿਆ ਜਾਏ ਤਾਂ ਵਧੇਰੇ ਆਨੰਦ ਆਏਗਾ... ਹੈ ਨਾ ਠੱਲੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ?’ ਠੱਲੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਵਾਲੇ ਠੱਲੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਤੇ ਪਰੀ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਤਾੜੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ।

ਹੇਠਾਂ ਠੱਲੇ ਨੇ ਤਾੜੀ ਮਾਰੀ। ਉੱਪਰੋਂ ਹਰੀ ਪਰੀ ਉਡਾਰੀ ਮਾਰ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਖੜੀ ਹੋਈ।

‘ਛੋਟੀ ਸਰਕਾਰ! ਕੀ ਹੁਕਮ ਏ?’ ਹੱਥ ਜੋੜੀ ਖੜੀ ਪਰੀ ਨੇ ਠੱਲੇ ਅੱਗੇ ਝੁਕਦਿਆਂ ਪੁੱਛਿਆ।

‘ਪਰੀ ਜੀ! ਪਰੀ ਜੀ!! ਬੜੀ ਪਿਆਸ ਲੱਗ ਰਹੀ ਏ। ਉਹ ਕੀ ਨਾ ਲਈਦਾ ਏ, ਸੁਰਾਹੀ ਵਾਲਾ ਸ਼ਰਬਤ ਪਿਆ ਸਕਦੇ ਓ?’ ਖੜੇ-ਖੜੇ ਠੱਲੇ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ।

‘ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ... ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ...’, ਪਰੀ ਬੋਲੀ ਤੇ ਇਕ ਹੱਥ 'ਚ ਫੜੀ ਆਪਣੀ ਡੰਡੀ ਘੁੰਮਾਉਣ ਲੱਗ ਪਈ।

ਇਧਰ ਪਰੀ ਨੇ ਡੰਡੀ ਘੁੰਮਾਈ, ਉਧਰ ਅੱਖ-ਪਲਕਾਰੇ 'ਚ ਸੁਰਾਹੀ ਤੇ ਪਿਆਲੇ ਸਮੇਤ

ਸੁਨਹਿਰੀ ਤਸ਼ਤਰੀ ਉਸ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹੱਥ 'ਤੇ ਆ ਟਿਕੀ।

ਸ਼ਰਬਤ ਵਾਲੀ ਸੁਰਾਹੀ ਵੇਖ ਠੋਲੇ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਅੰਤਾਂ ਦੀ ਚਮਕ ਆ ਗਈ। ਉਹ ਉੱਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਦੌ, ਤਿੰਨ ਪਿਆਲੇ ਸ਼ਰਬਤ ਡੀਕ ਗਿਆ। ਸ਼ਰਬਤ, ਜਿਸ ਦੀ ਉਸ ਨੂੰ ਹਾਲੇ ਪਿਆਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਵਿਚਲੀ ਖੁਮਾਰੀ ਹੀ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਨੂੰ ਘੜੀ-ਮੁੜੀ ਸ਼ਰਬਤ ਪੀਣ ਲਈ ਉਕਸਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਰਬਤ ਪਿਆ, ਪਰੀ ਮੁੜ ਆਪਣੇ ਮਣ੍ਹੇ ਵੱਲ ਉਡਾਰੀ ਮਾਰ ਗਈ।

ਸਾਹਮਣੇ ਪਰੀ ਬਾਗ ਸੀ। ਰੰਗੀਨ ਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ। ਕੁਝ ਪਰੀਆਂ ਨੱਚ-ਗਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਕੁਝ ਛਤਰੀਆਂ ਹੇਠ ਬੈਠੀਆਂ ਖਾ-ਪੀ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਸਲੀਕੇ ਤੇ ਰਵਾਨਗੀ 'ਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਇੱਕ ਝੁਣਝੁਣੀ ਨਾਲ ਠੋਲੇ ਦਾ ਸਾਰਾ ਵਜੂਦ ਕੰਬ ਗਿਆ। ਨਾਲ ਹੀ ਠੋਲੇ ਦੇ ਅੰਦਰਲਾ ਠੋਲਾ ਵੀ ਜਾਗ ਪਿਆ। ਉਹ ਠੋਲੇ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ—‘ਠੋਲੇ! ਭੋਲੇ!! ਭੁੱਲ ਜਾ ਇਥੋਂ ਦੇ ਕਾਇਦੇ-ਕਾਨੂੰਨ ਤੇ ਵਿਖਾ ਕੋਈ ਚਮਤਕਾਰ...’

‘ਚੁੱਪ! ਛੀ!! ਇਥੇ ਦਰਸ਼ਕ ਬਣਨਾ ਹੀ ਭਲਾ ਹੈ—’ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰਲੇ ਠੋਲੇ ਨੂੰ ਚੁੱਪ ਕਰਾਉਣ ਲਈ, ਮੂੰਹ 'ਤੇ ਉਂਗਲ ਰੱਖਦਿਆਂ ਠੋਲੇ ਨੇ ਕਿਹਾ।

‘ਹਾ... ਹਾ... ਹਾ.. ਸਾਡਾ ਠੋਲਾ ਦਰਸ਼ਕ ਨਹੀਂ, ਹੀਰੋ ਹੈ ਹੀਰੋ...’

‘ਠੋਲੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ! ਹੀਰੋ ਬਣਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਇਥੇ। ਵੇਖਦਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਨੇ ਸਲੀਕੇ ਹਾਰੇ ਲੋਕ ਨੇ... ਨਾ ਨਿੰਦਿਆ-ਚੁਗਲੀ.. ਨਾ ਸ਼ੌਰ-ਸ਼ਰਾਬਾ... ਬਸ, ਮੌਜਾਂ ਹੀ ਮੌਜਾਂ ਨੇ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ... ਕੱਛੇ ਮਾਰੀ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ, ਆਪਣੇ ਅੰਦਰਲੇ ਠੋਲੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕੱਟ ਕੇ ਠੋਲਾ ਬੋਲਿਆ।

‘ਹਾ.. ਹਾ... ਹਾ...’ ਅੰਦਰਲਾ ਠੋਲਾ ਫਿਰ ਹੱਸਿਆ।

‘ਚੁੱਪ! ਛੀ!!’ ਮੂੰਹ 'ਤੇ ਉਂਗਲੀ ਰੱਖ ਠੋਲੇ ਨੇ ਮੁੜ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰਲੇ ਠੋਲੇ ਨੂੰ ਚੁੱਪ ਕਰਾਇਆ।

‘ਹਾ... ਹਾ... ਹਾ... ਜੇ ਮੈਂ ਚੁੱਪ ਕਰ ਗਿਆ ਤਾਂ ਤੂੰ ਮਣ੍ਹੇ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਨਾ ਭੁੱਲ ਜਾਏਂਗਾ ..., ਅੰਦਰਲੇ ਠੋਲੇ ਨੇ ਹੋਰ ਉੱਚੀ ਕਿਲਕਾਰੀ ਮਾਰਦਿਆਂ ਠੋਲੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ।

ਠੋਲੇ ਨੂੰ ਮਣ੍ਹੇ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਦਾ ਚੇਤਾ ਆ ਗਿਆ। ਸੁਨਹਿਰੀ ਮਣ੍ਹਾ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਹਰੀ ਪਰੀ ਬੈਠੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਪਰੀ, ਜਿਹੜੀ ਇੱਕੋ ਤਾੜੀ ਮਾਰਨ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦਾ ਸ਼ਰਬਤ

ਪਿਆ ਕੇ ਗਈ ਸੀ।

ਠੋਲਾ ਆਪ ਮੁਹਾਰਾ ਹੱਸ ਪਿਆ। ਹੱਸਿਆ ਤੇ ਹੱਸੀ ਗਿਆ। ਅੰਦਰ ਵਾਲਾ ਖਰੂਦੀ ਠੋਲਾ ਜਿਵੇਂ ਉਸ 'ਤੇ ਭਾਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

ਪਰੀ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਕੁਰੱਖਤ ਜਿਹਾ ਹਾਸਾ ਸੁਣ ਪਲ ਭਰ ਲਈ ਪੰਛੀ ਚਹਿਚਹਾਉਣਾ ਭੁੱਲ ਗਏ। ਨੱਚ ਗਾ ਰਹੀਆਂ ਪਰੀਆਂ ਵੀ ਕੁਝ ਪਲ ਰੁਕੀਆਂ ਤੇ ਫਿਰ ਠੋਲੇ ਨੂੰ ਵਿਸਾਰ ਆਪਣੇ ਰੰਗਾਂ 'ਚ ਮਸਤ ਹੋ ਗਈਆਂ।

‘ਪਰੀ ਜੀ! ਪਰੀ ਜੀ!! ਛੇਤੀ ਛੇਤੀ ਹੇਠਾਂ ਆਓ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਆਪਣੇ ਮਣ੍ਹੇ 'ਚ ਲੈ ਜਾਓ... ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਪੰਛੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੋਢਿਆਂ 'ਤੇ ਬਿਠਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੀਤ ਸੁਣਨੇ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ...’ ਮਣ੍ਹੇ ਵਾਲੇ ਰੁੱਖ ਹੇਠਾਂ ਖੜੇ, ਠੋਲੇ ਨੇ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ 'ਚ ਆਪਣਾ ਹੁਕਮ ਸੁਣਾਇਆ।

‘ਛੋਟੇ ਰਾਜੇ! ਸਾਡਾ ਮਣ੍ਹਾ ਤੁਹਾਡਾ ਭਾਰ ਨਹੀਂ ਸਹਿ ਸਕਦਾ। ਹੋਰ ਤੇ ਹੋਰ ਸਾਡੇ ਪੰਛੀ ਵੀ ਕਿਸੇ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਨਹੀਂ, ਆਪਣੀ ਮੌਜ-ਮਸਤੀ ਨਾਲ ਹੀ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੇ ਨੇ...’ ਮਣ੍ਹੇ 'ਤੇ ਬੈਠੀ ਪਰੀ ਬੋਲੀ।

‘ਹੂੰ... ਅ... ਠੋਲਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨਾਂਹ-ਨੁੱਕਰ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦਾ...’

‘ਰਾਜੇ! ਗੁੱਸਾ ਨਾ ਕਰੋ ਪਰ ਸਾਡੇ ਪਰੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਾਇਦੇ-ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ...’, ਪਰੀ ਨੇ ਨਿਮਰਤਾ ਨਾਲ ਕਿਹਾ।

‘ਪਰੀ ਜੀ! ਜੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਬੁਲਬੁਲਾਂ ਮੇਰੇ ਮੋਢਿਆਂ 'ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਗਾਉਣਾ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਤਾਂ ਜਹਾਜ਼ ਦੀ ਸੁਆਰੀ ਜ਼ਰੂਰ ਪਸੰਦ ਕਰਨਗੀਆਂ...’, ਮੂਰਤਾਂ ਵਾਲੀ ਕਿਤਾਬ 'ਚੋਂ ਚਿੜੀਆਂ ਵਾਲੀ ਮੂਰਤ ਪਾੜਦਿਆਂ ਠੋਲੇ ਨੇ ਕਿਹਾ।

ਮੂਰਤ ਪਾੜ ਠੋਲੇ ਨੇ ਜਹਾਜ਼ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਜਹਾਜ਼ ਦੀ ਪੂਛ 'ਚ ਫੂਕ ਮਾਰੀ ਤੇ ਉੱਪਰ ਨੂੰ ਉਡਾ ਦਿੱਤਾ। ਘੁੰਮਣ-ਘੇਰੀਆਂ ਖਾਂਦਾ ਜਹਾਜ਼ ਮਣ੍ਹੇ 'ਚ ਬੈਠੀ ਪਰੀ ਦੀ ਗੋਦ 'ਚ ਜਾ ਪਿਆ। ਫਿਰ ਕੀ ਹੋਇਆ, ਚਹਿਚਹਾਉਂਦੇ ਪੰਛੀ ਭੈਅ-ਭੀਤ ਹੋ ਗਏ। ਕੁਝ ਪਲ ਚੁੱਪ ਰਹਿ ਉਹ ਰੋਣ-ਕੁਰਲਾਉਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਪਰੀ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਸੰਗੀਤ ਨਹੀਂ, ਚੀਕ-ਚਿਹਾੜਾ ਗੂੰਜਣ ਲੱਗਾ।

‘ਖਰੂਦੀ ਲੜਕੇ! ਇਥੇ ਈ ਰੁਕੀਂ... ਰਾਣੀ ਪਰੀ ਨੂੰ ਦੱਸ ਕੇ ਆਉਂਦੀ ਆਂ ਤੇਰੀ ਕਰਤੂਤ...’ ਹਰੀ ਪਰੀ ਚੀਕੀ ਤੇ ਮਣ੍ਹੇ ਤੋਂ ਉਡਾਰੀ ਮਾਰ ਰਾਣੀ ਪਰੀ ਕੋਲ ਚਲੀ ਗਈ।

ਰੋਕਿਆਂ ਰੁਕਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਠੋਲਾ। ਸ਼ਰਬਤ ਦੇ ਲੋਰ 'ਚ ਝੂਮਦਾ ਉਹ ਸੰਘਣੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਝਰਮਟ ਹੇਠ ਜਾ ਖਲੋਤਾ। ਰੁੱਖ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਫਲ-ਫੁੱਲ ਤਾਰਿਆਂ ਵਾਂਗ ਟਿਮਟਿਮਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਕੱਛੇ ਮਾਰੀ ਕਿਤਾਬ ਖੋਲ੍ਹੀ ਤੇ ਲੱਗਾ ਚਮਕੀਲੇ ਫਲਾਂ ਵਾਲੀ ਮੂਰਤ ਲੱਭਣ।

ਠੋਲੇ ਨੂੰ ਫਲਾਂ ਵਾਲੀ ਮੂਰਤ ਲੱਭਣ 'ਚ ਦੇਰ ਨਾ ਲੱਗੀ। ਕਾਹਲੀ ਕਾਹਲੀ ਉਸ ਨੇ ਮੂਰਤ ਪਾੜੀ ਤੇ ਤਹਿਆਂ ਮਾਰ-ਮਾਰ ਉਸ ਦੀ ਗੋਂਦ ਬਣਾ ਲਈ। ਗੋਂਦ 'ਚ ਹਵਾ ਭਰ ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਵੱਲ ਉਛਾਲ ਦਿੱਤਾ। ਗੋਂਦ ਜਿਉਂ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਗੋਡੇ ਕੋਲ ਪੁੱਜੀ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੱਜੇ ਪੈਰ ਦੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਕਿੱਕ ਉਸ 'ਤੇ ਜੜ ਦਿੱਤੀ।

ਕਿੱਕ ਵੱਜਣ 'ਤੇ ਗੋਂਦ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਉੱਪਰ ਉੱਡੀ। ਉਡਦੀ-ਉਡਦੀ ਗੋਂਦ ਸਿੱਧੀ ਜੰਗਮਗਾਉਂਦੇ ਫਲਾਂ 'ਚ ਜਾ ਵੱਜੀ। ਫਿਰ ਕੀ ਹੋਇਆ, ਸਾਰੇ ਫਲ 'ਠੁੱਸ' ਕਰਕੇ ਬੁਝ ਗਏ। ਇੰਜ ਜਿਵੇਂ ਜਗਦੇ ਬਲਬ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਤੁਪਕਾ ਪੈ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਪਰੀ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਚਾਨਣ ਦੀ ਥਾਂ, ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਹਨੇਰਾ ਹੋ ਗਿਆ।

ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ ਠੋਲੇ ਨੇ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚਲੀਆਂ ਬਾਕੀ ਮੂਰਤਾਂ ਵੀ ਪਾੜ ਸੁੱਟੀਆਂ। ਮੂਰਤਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪਰੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਿੰਦ-ਜਾਨ ਸੀ। ਪਰੀ ਬਾਗ 'ਚ ਵੇਖਦਿਆਂ-ਵੇਖਦਿਆਂ ਵੀਰਾਨੀ ਛਾ ਗਈ। ਨਾ ਮਹਿਕਾਂ ਰਹੀਆਂ। ਨਾ ਗੀਤ-ਸੰਗੀਤ। ਨਾ ਰੰਗ-ਬਰੰਗੀਆਂ ਰੌਸ਼ਨੀਆਂ....

ਹਨੇਰੇ 'ਚ ਠੋਲੇ ਦਾ ਗਲਾ ਖੁਸ਼ਕ ਹੋਣ ਲੱਗਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਰਬਤ ਦੀ ਯਾਦ ਆ ਗਈ। ਠੰਢੇ-ਮਿੱਠੇ, ਪਿਆਸ ਬੁਝਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਰਬਤ ਦੀ। ਸ਼ਰਬਤ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਤਾੜੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ। ਤਾੜੀ ਮਾਰ, ਉਹ ਲੱਗਾ ਕਿਸੇ ਪਰੀ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ।

ਇਧਰ-ਉਧਰ ਝਾਕਦਾ ਠੋਲਾ ਸ਼ਰਬਤ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੀ ਪਰੀ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਾਹਮਣੇ ਗੁਲਾਬੀ ਪਰੀ ਦੀ ਥਾਂ ਕਾਲੇ ਵਸਤਰਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਪਰੀਆਂ ਵੇਖ ਉਸ ਦਾ ਮੱਥਾ ਠਣਕਿਆ। ਚੋਰ ਨੂੰ ਪਾਲਾ ਸੁੱਝਣ ਵਾਂਗ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਕੰਬਦੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਣ ਲੱਗੀ।

ਜਾਦੂ ਦੀਆਂ ਡੰਡੀਆਂ ਦੀ ਥਾਂ, ਤੀਰ-ਭਾਲਿਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਲੀਆਂ ਪਰੀਆਂ ਠੋਲੇ ਵੱਲ ਹੀ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਉਹ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਕਹਿ ਰਹੀਆਂ ਸਨ-‘ਫੜ ਲਓ... ਘੇਰ ਲਓ.. ਭੱਜ ਨਾ ਜਾਏ... ਇਸੇ ਖਰੂਦੀ ਮੁੰਡੇ ਨੇ ਸਾਡੇ ਪਰੀ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਤਬਾਹੀ ਮਚਾਈ ਏ...’

ਪਿੱਛੇ-ਪਿੱਛੇ ਰਾਣੀ ਪਰੀ ਆ ਰਹੀ ਸੀ। ਸੁਨਹਿਰੀ ਵਸਤਰਾਂ ਵਾਲੀ ਰਾਣੀ ਪਰੀ। ਛੱਤ 'ਤੇ ਟੰਗੇ ਫਾਨੂਸ ਵਾਂਗ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦੀਆਂ ਕਿਰਨਾਂ ਛੱਡ ਰਹੀ ਸੀ ਉਹ।

‘ਰਾਣੀ ਪਰੀ! ਇਹ ਮੁੰਡਾ ਸਾਡੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਦਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਏ... ਇਸ ਨੂੰ ਨੱਚਣ ਵਾਲੀ ਡਾਲਫਿਨ ਬਣਾ ਦਿਉ..’, ਜਲ ਪਰੀ ਨੇ ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ।

‘ਨਹੀਂ! ਨਹੀਂ!! ਇਸ ਨੂੰ ਗੀਤ ਗਾਉਣ ਵਾਲੀ ਮੈਨਾ ਬਣਾ ਦਿਉ... ਇਸ ਬੱਚੇ ਨੇ ਸੋਨ-ਚਿੜੀਆਂ ਦੀ ਜਾਨ ਜੋਖਮ ‘ਚ ਪਾਈ ਏ...’ ਪਰੀਆਂ ਦੇ ਝੁੰਡ ‘ਚੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧ ਹਰੀ ਪਰੀ ਬੋਲੀ।

ਪਰੀਆਂ ਦੇ ਝੁਰਮਟ ‘ਚੋਂ ਗੁਲਾਬੀ ਪਰੀ ਅੱਗੇ ਵਧੀ ਤੇ ਰਾਣੀ ਪਰੀ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ ‘ਰਾਣੀ ਪਰੀ! ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਤਾਰਾ ਫਲ ਬਣਾਓ.. ਸਾਡੇ ਬਾਗ ਵਿਚ ਰੋਸ਼ਨੀ ਕਰਿਆ ਕਰੇਗਾ...’

‘ਰਾਣੀ ਪਰੀ! ਖਰੂਦੀ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪੱਥਰ ਦਾ ਬੁੱਤ ਬਣਾ ਕੇ ਗੇਟ ਕੋਲ ਗੱਡ ਦਿਉ...? ਹੁਣ ਵਾਰੀ ਚਿੱਟੀ ਪਰੀ ਦੀ ਸੀ।

ਇੱਕ ਇੱਕ ਪਰੀ, ਰਾਣੀ ਪਰੀ ਨੂੰ ਠੋਲੇ ਲਈ ਬਣਦੀ ਸਜ਼ਾ ਬਾਰੇ ਰਾਏ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ। ਪਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਠੋਲਾ ਬੁੱਤ ਬਣਿਆ ਖੜਾ ਸੀ। ਮੱਛੀ, ਤਾਰਾ ਫਲ ਜਾਂ ਪੱਥਰ ਦਾ ਬੁੱਤ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਉਹ ਸਿਰ ‘ਤੇ ਪੈਰ ਰੱਖ ਕੇ ਭੱਜ ਉੱਠਿਆ। ਭੱਜਦਾ ਭੱਜਦਾ ਉਹ ਬਾਗ ਦੀ ਫਸੀਲ ‘ਤੇ ਜਾ ਚੜ੍ਹਿਆ।

ਅੱਗੇ-ਅੱਗੇ ਠੋਲਾ, ਫਸੀਲ ‘ਤੇ ਭੱਜ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਿੱਛੇ ਕਾਲੀਆਂ ਪਰੀਆਂ ਦੀ ਟੋਲੀ ਸੀ। ਦੌੜ-ਭੱਜ ਵਿਚ ਫਸੀਲ ਦੇ ਪੱਥਰ ਹੇਠਾਂ ਬਾਗ ‘ਚ ਖਿਸਕਣ ਲੱਗੇ। ਡਿੱਗਦੇ ਪੱਥਰਾਂ ਦੇ ਸ਼ੋਰ ਨੇ ਬਾਗ ਦੀ ਬਚੀ-ਖੁਚੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਵੀ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਅਚਾਨਕ ਰਾਣੀ ਪਰੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੋਨ-ਡੰਡੀ ਹਵਾ ‘ਚ ਘੁਮਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ਼ਾਰਾ ਸਮਝ ਕਾਲੀਆਂ ਪਰੀਆਂ ਥਾਏਂ ਰੁਕ ਗਈਆਂ। ਇੱਕ ਪਰੀ ਨੇ ਉਡਾਰੀ ਮਾਰੀ ਤੇ ਅੱਖ ਝਪਕਦਿਆਂ ਠੋਲੇ ਦਾ ਰਸਤਾ ਰੋਕ ਖਲੋਤੀ।

ਪਿੱਛੇ ਰਾਣੀ ਪਰੀ ਸੀ। ਅੱਗੇ ਕਾਲੀ ਪਰੀ ਸੀ। ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਪਰੀ ਬਾਗ ਸੀ। ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਡੂੰਘੀਆਂ ਖਾਈਆਂ ਸਨ। ਠੋਲੇ ਲਈ ਭੱਜਣ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰਸਤੇ ਬੰਦ ਹੋ ਗਏ। ਕਾਲੀ ਪਰੀ ਨੇ ਠੋਲੇ ਨੂੰ ਜੱਫੀ ਪਾਈ, ਕੰਧਾੜੇ ਚੁੱਕਿਆ ਤੇ ਉਡਾਰੀ ਮਾਰ ਰਾਣੀ ਪਰੀ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ‘ਚ ਜਾ ਉੱਤਰੀ।

‘ਰਾਣੀ ਪਰੀ! ਏਸ ਖਰੂਦੀ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਦਿਉ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਫਿਰ ਭੱਜ ਜਾਏਗਾ...’, ਲੰਮੇ ਲੰਮੇ ਸਾਹ ਲੈਂਦਿਆਂ ਕਾਲੀ ਪਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ।

‘ਹਾਂ!... ਹਾਂ!...’, ਦੂਜੀਆਂ ਪਰੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਘੁਸਰ-ਮੁਸਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਾਲੀ ਪਰੀ ਦੀ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਮਿਲਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ।

ਰਾਣੀ ਪਰੀ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਆਪਣੇ ਸਿੰਘਾਸਨ ਤੋਂ ਉੱਠ ਖਲੋਤੀ। ਠੱਲੇ ਕੋਲ ਗਈ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਗਲ 'ਚ ਬਾਂਹ ਵਲ ਕੇ ਬੜੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਪੁੱਛਣ ਲੱਗੀ- 'ਬੱਚੇ! ਪਰੀਆਂ ਜੋ ਕਹਿ ਰਹੀਆਂ ਨੇ, ਕੀ ਤੂੰ ਸੁਣ ਰਿਹੈ?'

‘ਪ... ਪ... ਪਰ ਮੈਂ ਤਾਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਵਿਗਾੜਿਆ...’ ਥਰਥਰ ਕੰਬਦਾ ਠੱਲਾ ਬੋਲਿਆ।

‘ਬੱਚੇ! ਮੈਂ ਸੁਣਿਆ ਏ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਪਰੀ ਬਾਗ ਦੀ ਮੂਰਤਾਂ ਵਾਲੀ ਕਿਤਾਬ ਪਾੜੀ ਏ...’

‘ਰਾਣੀ ਜੀ! ਕਿਤਾਬਾਂ-ਕਾਪੀਆਂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪਾੜਦਾ... ਘਰ ਤੇ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਮੈਨੂੰ ਸਿਆਣਾ ਬੱਚਾ ਆਖਦੇ ਨੇ...’, ਰਾਣੀ ਪਰੀ ਦੀ ਗੱਲ ਟੋਕ ਸੱਚਾ ਬਣਦਿਆਂ ਠੱਲਾ ਬੋਲਿਆ।

‘ਰਾਣੀ ਪਰੀ! ਇਸ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਮੁੰਡੇ 'ਤੇ ਇਤਬਾਰ ਨਾ ਕਰਿਓ... ਇਹ ਸਰਾਸਰ ਝੂਠ ਬੋਲਦਾ ਏ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਾਰਤਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ... ਬੇਹੋਸ਼ ਮੱਛੀਆਂ ਵੇਖੋ... ਚੁੱਪ-ਗੜ੍ਹਪ ਚਿੜੀਆਂ ਵੇਖੋ... ਠੁੱਸ ਹੋਏ ਤਾਰਾ ਫਲ ਵੇਖੋ...’, ਮਣ੍ਹੇ ਵਾਲੀ ਹਰੀ ਪਰੀ ਬੋਲੀ।

ਸ਼ਾਂਤ ਖੜੀ ਰਾਣੀ ਪਰੀ ਸਭ ਕੁਝ ਸੁਣਦੀ ਰਹੀ। ਠੱਲੇ ਦੀ ਉਂਗਲੀ ਫੜ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਿੰਘਾਸਨ 'ਤੇ ਜਾ ਬੈਠੀ। ਫਿਰ ਠੱਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗੋਦ 'ਚ ਬਿਠਾ ਲੱਗੀ ਉਸ ਦਾ ਸਿਰ ਪਲੋਸਣ।

ਸਾਹਮਣੇ ਖੜੀਆਂ ਪਰੀਆਂ, ਰਾਣੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਉਡੀਕਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਐਲਾਨ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਦੁੱਧ ਦਾ ਦੁੱਧ ਤੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪਾਣੀ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਵਾਰੀ ਰਾਣੀ ਪਰੀ ਦੀ ਸੀ। ਰਾਣੀ ਪਰੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਠੱਲੇ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾਰਤਾਂ ਕਰਨ ਬਦਲੇ ਚਿੜੀ, ਮੱਛੀ, ਤਾਰਾ ਫਲ ਜਾਂ ਪੱਥਰ ਦਾ ਬੁੱਤ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ।

‘ਰਾਜੇ ਬੇਟੇ! ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਕਾਰਨ ਤੂੰ ਕੀ ਬਣਨਾ ਚਾਹੇਂਗਾ... ਬੁੱਤ, ਤਾਰਾ ਫਲ, ਚਿੜੀ ਜਾਂ ਮੱਛੀ?’ ਰਾਣੀ ਨੇ ਮੁਸਕਰਾਉਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਠੱਲੇ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ।

‘ਰਾਣੀ ਪਰੀ! ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਦੱਸ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਗਲਤੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ, ਆਗਿਆਕਾਰ ਤੇ ਸਮਝਦਾਰ ਬੱਚਾ ਹਾਂ...’, ਰਾਣੀ ਪਰੀ ਦੀ ਗੋਦ 'ਚ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਬੈਠੇ ਠੱਲੇ ਨੇ ਅੱਧ-ਮੀਟੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹਦਿਆਂ ਕਿਹਾ।

ਰਾਣੀ ਪਰੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੋਨ-ਡੰਡੀ ਹਵਾ 'ਚ ਘੁੰਮਾਈ। ਪਰੀਆਂ 'ਚ ਖੜੀ ਇਕ ਰੰਗੀਨ ਵਸਤਰਾਂ ਵਾਲੀ ਪਰੀ ਇਸ਼ਾਰਾ ਸਮਝ ਅੱਗੇ ਤੁਰ ਆਈ। ਰਾਣੀ ਪਰੀ ਕੋਲ ਪੁੱਜ ਉਸ ਨੇ ਸਿਰ ਝੁਕਾਇਆ ਤੇ ਬੋਲੀ-‘ਕੀ ਹੁਕਮ ਏ ਰਾਣੀ ਪਰੀ?’

‘ਜਾਓ! ਇਸ ਬੱਚੇ ਦੇ ਘਰ ਤੇ ਸਕੂਲੋਂ ਹੋ ਕੇ ਆਓ... ਵੇਖੀਏ, ਇਹ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਸਿਆਣਾ ਬਾਲ ਏ...?’, ਠੱਲੇ ਨੂੰ ਜੱਫੀ ‘ਚ ਘੁੱਟਦਿਆਂ ਰਾਣੀ ਪਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਖੜੀ ਪਰੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ।

ਇਧਰ ਰਾਣੀ ਪਰੀ ਨੇ ਹੁਕਮ ਸੁਣਾਇਆ। ਉਧਰ ਪਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਸਤਰਾਂ ਦਾ ਰੰਗ ਬਦਲਿਆ ਤੇ ਉਡਾਰੀ ਮਾਰ ਠੱਲੇ ਦੇ ਘਰ ਚਲੀ ਗਈ। ਉਸ ਦਾ ਭੇਦ ਲੈਣ....

ਆਮ ਘਰਾਂ ਵਰਗਾ ਘਰ ਸੀ ਠੱਲੇ ਦਾ। ਬਾਹਰਲਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਚੌੜ-ਚਪੱਟ ਖੁਲ੍ਹਾ ਸੀ। ਪਰੀ, ਦੱਬੇ ਪੈਰੀਂ ਸਿੱਧੀ ਠੱਲੇ ਦੇ ਸੌਣ-ਕਮਰੇ ‘ਚ ਜਾ ਵੜੀ। ਕਿਤਾਬਾਂ-ਕਾਪੀਆਂ ਉੱਘੜ-ਦੁੱਗੜ ਪਈਆਂ ਸਨ। ਥਾਂ-ਥਾਂ ਪਾਟੇ ਕਾਗਜ਼ ਖਿੱਲਰੇ ਪਏ ਸਨ। ਮੈਲੇ-ਕੁਚੈਲੇ ਉਸ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਵੀ ਸੌਣ ਵਾਲੇ ਮੰਜੇ ‘ਤੇ ਪਏ ਸਨ।

ਠੱਲੇ ਦਾ ਕਮਰਾ, ਕਮਰਾ ਨਹੀਂ ਭੂਤ ਵਾੜਾ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਾਸੂਸੀ ਕਰਨ ਆਈ ਪਰੀ ਲਈ ਏਨੇ ਕੁ ਸਬੂਤ ਕਾਫੀ ਸਨ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਰਤੂਤਾਂ ਦਾ ਭਾਂਡਾ ਭੰਨਣ ਲਈ। ਘਰ ਤੇ ਕਮਰਾ ਵੇਖ, ਉਹ ਜਿਵੇਂ ਅੰਦਰ ਗਈ ਸੀ, ਉਵੇਂ ਹੀ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਗਈ।

ਰਾਣੀ ਪਰੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰੀ ਨੇ ਮੁੜ ਆਪਣੇ ਵਸਤਰਾਂ ਦਾ ਰੰਗ ਬਦਲਿਆ ਤੇ ਠੱਲੇ ਦੇ ਸਕੂਲ ਵੱਲ ਉਡਾਰੀ ਮਾਰ ਗਈ।

ਪੰਜ ਜਮਾਤਾਂ ਵਾਲਾ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਸਕੂਲ ਸੀ। ਕਮਰੇ ਗਿਣਦੀ ਪਰੀ ਪੰਜਵੇਂ ਕਮਰੇ ‘ਚ ਜਾ ਵੜੀ। ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਚੁੱਪ ਛਾਈ ਪਈ ਸੀ। ਮੈਡਮ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਵੇਖ ਰਹੀ ਸੀ। ਕਾਪੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ‘ਚੋਂ ਇੱਕ ਵਰਕਾ ਪਾੜ ਕੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਜਹਾਜ਼ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਜਹਾਜ਼, ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ‘ਤੇ ਡਿੱਗਾ ਸੀ।

ਜਹਾਜ਼ ਵਾਲਾ ਵਰਕਾ ਅਖੀਰ ਮੀਤੇ ਦੀ ਕਾਪੀ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾ ਗਿਆ। ਮੈਡਮ ਨੇ ਹੁਮਾਲ ਨਾਲ ਮੱਥੇ ਤੋਂ ਪਸੀਨਾ ਪੂੰਝਿਆ। ਫਿਰ ਉਹ ਮੀਤੇ ਨੂੰ ਕੰਨੋ ਫੜ ਅੱਗੇ ਆਪਣੀ ਕੁਰਸੀ ਕੋਲ ਆ ਗਈ। ਥੱਕੀ-ਹਾਰੀ, ਕੁਰਸੀ ‘ਚ ਬੈਠ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਬੋਲੀ, ‘ਕੰਨ ਵੀ ਫੜੋ ਤੇ ਸੌ ਵਾਰੀ ਬੈਠਕਾਂ ਵੀ ਮਾਰੋ...’

ਮੈਡਮ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸੁਣ ਮੀਤੇ ਨੇ ਕੰਨ ਫੜੇ ਤੇ ਊਠਕ-ਬੈਠਕ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ‘ਚੋਂ ਗਲੇਭੂ ਵਹਿ ਤੁਰੇ। ਰੋਂਦਾ-ਰੋਂਦਾ ਉਹ ਗਿੜਗਿੜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ—‘ਸਹੁੰ ਰੱਬ ਦੀ... ਮੈਡਮ ਜੀ! ਮੈਂ ਵਰਕਾ ਪਾੜਿਆ ਨਹੀਂ ... ਜਹਾਜ਼ ਵੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ....’

ਨੁੱਕਰੇ ਖੜੀ ਪਰੀ, ਚੁੱਪ-ਚਾਪ ਸਾਰਾ ਤਮਾਸ਼ਾ ਵੇਖਦੀ ਰਹੀ। ਉਹ ਪਲਾਂ ‘ਚ ਸਮਝ ਗਈ ਕਿ ਸਾਰੀ ਸ਼ਰਾਰਤ ਮੀਤੇ ਦੀ ਨਹੀਂ, ਠੱਲੇ ਦੀ ਹੈ। ਠੱਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ਰਾਰਤ ਦਾ ਵੱਡਾ ਸਬੂਤ

ਲੈ, ਉਹ ਸਿੱਧੀ ਪਰੀ ਬਾਗ ਵੱਲ ਉਡਾਰੀ ਮਾਰ ਗਈ। ਨਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਆਉਣ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ, ਨਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਜਾਣ ਦੀ ਭਿਣਕ ਪਈ।

ਰਾਣੀ ਪਰੀ, ਠੱਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਆਪਣੇ ਸਿੰਘਾਸਨ ਤੋਂ ਉੱਠ ਤੁਰੀ। ਠੱਲਾ, ਜਿਹੜਾ ਜਾਸੂਸੀ ਕਰਨ ਗਈ ਪਰੀ ਤੋਂ ਡਰਿਆ ਬੈਠਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਗਲੇ 'ਚ ਬਾਂਹ ਵਲਾਈ ਰਾਣੀ ਪਰੀ ਇੱਕ ਰੁੱਖ ਹੇਠ ਜਾ ਰੁਕੀ। ਰੁੱਖ ਦੇ ਮੁੱਢ ਕੋਲ ਚਮਕੀਲੇ ਫਲਾਂ ਦੀ ਮੂਰਤ ਵਾਲੇ ਕਾਗਜ਼ ਦੀ ਬਣੀ ਗੋਂਦ ਪਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਪਰੀ ਹੇਠਾਂ ਝੁਕੀ, ਹੱਥ ਨਾਲ ਗੋਂਦ ਫੜੀ ਤੇ ਲੱਗੀ ਠੱਲੇ ਨੂੰ ਪੁੱਛਣ-‘ਰਾਜੇ! ਤੈਨੂੰ ਜਗਮਗਾ ਕਰਦੇ ਫਲਾਂ ਵਾਲੇ ਰੁੱਖ ਚੰਗੇ ਲਗਦੇ ਨੇ?’

‘ਹਾਂ!... ਹਾਂ!!.. ਰਾਣੀ ਪਰੀ, ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੀ ਚਮਕੀਲੇ ਫਲਾਂ ਵਾਲੇ ਰੁੱਖ ਨਹੀਂ ਸੀ ਵੇਖੇ... ਪਰ ਬੇਚਾਰੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਫਲ, ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁਣ ਕਿਉਂ ਬੁਝ ਗਏ ਨੇ...?’ ਠੱਲੇ ਨੇ ਹੈਰਾਨ ਹੁੰਦਿਆਂ ਪੁੱਛਿਆ।

‘ਰਾਜੇ! ਤੂੰ ਚਮਕੀਲੇ ਫਲਾਂ ਵਾਲੀ ਮੂਰਤ ਪਾੜੀ ਸੀ ਨਾ... ਤਾਂਹੀਉਂ ਇਹ ਫਲ ਚਮਕਣੇ ਹਟ ਗਏ...’, ਗੋਂਦ ਬਣੀ ਮੂਰਤ ਦੀਆਂ ਤਹਿਆਂ ਖੋਲ੍ਹਦਿਆਂ ਰਾਣੀ ਪਰੀ ਬੋਲੀ।

‘ਰਾਣੀ ਪਰੀ! ਸੌਰੀ... ਪਰ ਕੀ ਹੁਣ ਇਹ ਫਲ ਦੁਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਜਗਮਗਾ ਸਕਦੇ?’ ਠੱਲੇ ਨੇ ਕੰਨ ਫੜਦਿਆਂ ਪੁੱਛਿਆ।

‘ਜੇ ਤੂੰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਏਂ ਤਾਂ ਫੁੱਲ ਤੇ ਫਲ ਦੁਬਾਰਾ ਵੀ ਜਗਮਗਾ ਸਕਦੇ ਨੇ’

‘ਰਾਣੀ ਪਰੀ! ਰਾਣੀ ਪਰੀ!! ਛੇਤੀ-ਛੇਤੀ ਫਲਾਂ 'ਚ ਰੌਸ਼ਨੀ ਭਰ ਦਿਓ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਪੈਰੀਂ ਪੈਂਦਾ ਹਾਂ...’, ਰਾਣੀ ਪਰੀ ਦੇ ਪੈਰ ਛੂੰਹਦਿਆਂ, ਉਸ ਦੀ ਗੱਲ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਠੱਲਾ ਗਿੜਗਿੜਾਇਆ।

ਰਾਣੀ ਪਰੀ ਨੇ ਫਲਾਂ ਵਾਲੀ ਮੂਰਤ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਪੱਧਰੀ ਕੀਤੀ ਤੇ ਮੁੜ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਜੜ ਦਿੱਤੀ। ਇਧਰ ਉਸ ਨੇ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਮੂਰਤ ਜੜੀ, ਉਧਰ ਰੁੱਖਾਂ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਫਲ ਤੇ ਫੁੱਲ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਰਕੇ ਜਗਮਗਾਉਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਪਰੀ ਬਾਗ ਰੌਸ਼ਨੀਆਂ ਨਾਲ ਝਿਲਮਿਲਾਉਣ ਲੱਗ ਪਿਆ।

ਮੂਰਤ ਨੂੰ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਜੋੜਨ ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦਿਆਂ ਠੱਲੇ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਰਾਜ ਲੱਭ ਪਿਆ ਹੋਵੇ। ਭੱਜਾ-ਭੱਜਾ ਉਹ ਗਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚਿੜੀਆਂ ਦੇ ਰੁੱਖ ਹੇਠ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਰੁੱਖ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਣੇ ਕੋਲ ਪੰਛੀਆਂ ਵਾਲੀ ਮੂਰਤ ਦਾ ਜਹਾਜ਼ ਬਣਿਆ ਪਿਆ ਸੀ।

ਬਿਨਾਂ ਦੇਰ ਕੀਤਿਆਂ ਠੱਲੇ ਨੇ ਜਹਾਜ਼ ਫੜਿਆ! ਤਹਿਆਂ ਖੋਲ੍ਹੀਆਂ ਤੇ ਬੜੇ ਧਿਆਨ

ਨਾਲ ਮੂਰਤ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਜੜ ਦਿੱਤੀ।

ਸੱਚਮੁੱਚ ਰਾਣੀ ਪਰੀ ਵਰਗਾ ਚਮਤਕਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਰੁੱਖਾਂ 'ਤੇ ਸਿਰ, ਸੁੱਟੀ ਚੁੱਪ-ਗੜ੍ਹੱਪ ਬੈਠੀਆਂ ਚਿੜੀਆਂ ਨੇ ਜਿਵੇਂ ਨੀਂਦ 'ਚੋਂ ਜਾਗ ਖੰਭ ਫੜਫੜਾਏ ਤੇ ਚਹਿਚਹਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਚਿੜੀਆਂ ਦੇ ਗੀਤ ਸੁਣ, ਦੂਰ ਖੜੀ ਰਾਣੀ ਪਰੀ ਵੀ ਖਿੜਖਿੜਾ ਕੇ ਹੱਸ ਪਈ।

ਚਿੜੀਆਂ ਨੂੰ ਜਗਾ, ਠੋਲਾ ਤਲਾਬ ਵੱਲ ਭੱਜ ਗਿਆ। ਭੱਜਾ ਜਾਂਦਾ ਉਹ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ—‘ਜਲ ਪਰੀ ਜੀ! ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਨੂੰ ਨਚਾਉਣ ਜਾ ਰਿਹਾਂ...’

ਹਫਿਆ ਹੋਇਆ ਠੋਲਾ ਜਲ ਪਰੀ ਦੇ ਤਲਾਬ ਕੋਲ ਜਾ ਪੁੱਜਾ। ਫਿਰ ਲੱਗਾ ਮੱਛੀਆਂ ਵਾਲੀ ਮੂਰਤ ਦੀ ਬੇੜੀ, ਲੱਭਣ। ਬੇੜੀ ਜਿਹੜੀ ਕੁਝ ਚਿਰ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਤਲਾਬ ਵਿਚ ਤਾਰੀ ਸੀ।

ਤਲਾਬ ਦੀ ਨੁੱਕਰੇ, ਬੇੜੀ ਅਡੋਲ ਖੜੀ ਸੀ। ਹਰਕਤ-ਰਹਿਤ ਮੱਛੀਆਂ ਤਲਾਬ ਦੇ ਤਲੇ 'ਤੇ ਲੇਟੀਆਂ ਪਈਆਂ ਸਨ। ਠੋਲੇ ਨੇ ਝੁਕ ਕੇ ਤਲਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਬੇੜੀ ਕੱਢ ਲਈ। ਆਪਣੀ ਕਮੀਜ਼ ਨਾਲ ਬੇੜੀ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਪੂੰਝਿਆ ਤੇ ਤਲਾਬ ਕੰਢੇ ਬੈਠ ਉਸ ਦੀਆਂ ਤਹਿਆਂ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਪਹਿਲੀਆਂ ਮੂਰਤਾਂ ਵਾਂਗ ਮੱਛੀਆਂ ਵਾਲੀ ਮੂਰਤ ਵੀ ਪੱਧਰੀ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੇ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਜੜ ਦਿੱਤੀ।

ਜਿਉਂ ਹੀ ਠੋਲੇ ਨੇ ਮੂਰਤ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਜੜੀ, ਮੱਛੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਲਜੁਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਨਰਤਕੀ ਡਾਲਫਿਨ ਵੀ ਪਾਣੀ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੁਦ-ਕੁਦ ਪੂਛ ਹਿਲਾਉਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਤੈਰਦੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਵੇਖ, ਠੋਲਾ ਵੀ ਮੁਸਕਰਾਉਣ ਲੱਗ ਪਿਆ।

‘ਰਾਣੀ ਪਰੀ! ਰਾਣੀ ਪਰੀ!! ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਛੋਟਾ ਮਹਿਮਾਨ, ਬਹੁਤਾ ਸਿਆਣਾ ਬੱਚਾ ਨਹੀਂ। ਘਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਉੱਠਣ-ਬੈਠਣ ਦਾ ਸਲੀਕਾ ਨਹੀਂ। ਆਪਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਇਹ ਸੰਭਾਲਕੇ ਨਹੀਂ ਰਖਦਾ। ਰਹੀ ਗੱਲ ਸਕੂਲ ਦੀ, ਉਥੇ ਵੀ ਸ਼ਰਾਰਤਾਂ ਕਰਨੋਂ ਬਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ...’ ਜਾਸੂਸੀ ਕਰਕੇ ਮੁੜੀ ਪਰੀ ਨੇ, ਰਾਣੀ ਪਰੀ ਨੂੰ ਠੋਲੇ ਦਾ ਕਿੱਸਾ ਦੱਸਦਿਆਂ ਕਿਹਾ।

ਪਰੀਆਂ ਦੇ ਝੁਰਮਟ 'ਚ ਫਿਰ ਘੁਸਰ-ਮੁਸਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਤੁਰਦੀਆਂ-ਤੁਰਦੀਆਂ ਉਹ ਤਲਾਬ ਕੰਢੇ ਬੈਠੇ ਠੋਲੇ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਆਣ ਜੁੜੀਆਂ। ਆਖਣ ਲੱਗੀਆਂ—‘ਫੜੀ ਗਈ ਨਾ ਸ਼ਰਾਰਤ... ਸੱਚ ਤੇ ਝੂਠ ਦਾ ਨਿਤਾਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਨਾ... ਹੁਣ ਬਣੇਗਾ ਮੱਛੀ, ਤਾਰਾ ਫਲ ਜਾਂ ਪੱਥਰ ਦਾ ਬੁੱਤ...’

ਹੁਣ ਸਾਰਾ ਪਰੀ ਬਾਗ ਰੋਸ਼ਨੀਆਂ ਨਾਲ ਝਿਲਮਿਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸੋਨਚਿੜੀਆਂ ਮਿੱਠੇ-ਮਿੱਠੇ ਰਾਗ ਅਲਾਪ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਮੱਛੀਆਂ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਕਲੋਲਾਂ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਫਲ

ਤਾਰਿਆਂ ਵਾਂਗ ਟਿਮਟਿਮਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਫੁੱਲ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਮਹਿਕਾਂ ਵੰਡ ਰਹੇ ਸਨ।

ਪਰੀਆਂ ਦੇ ਝੁਰਮਟ 'ਚੋਂ ਰਾਣੀ ਪਰੀ ਅੱਗੇ ਵਧੀ। ਤੁਰਦੀ-ਤੁਰਦੀ ਉਹ ਤਲਾਬ ਕੰਢੇ ਬੈਠੇ ਠੋਲੇ ਕੋਲ ਜਾ ਖਲੋਤੀ। ਠੋਲਾ, ਜਿਹੜਾ ਜਾਸੂਸੀ ਕਰਕੇ ਆਈ ਪਰੀ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਸਿਰ ਸੁੱਟੀ, ਡਰਿਆ ਬੈਠਾ ਸੀ। ਉਹ ਮਨ 'ਚ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ—‘ਨਾ ਪਰੀ ਬਾਗ 'ਚ ਜਾਸੂਸੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਰੀ ਹੁੰਦੀ, ਨਾ ਮੇਰੀਆਂ ਕਰਤੂਤਾਂ ਦਾ ਭਾਂਡਾ ਫੁੱਟਦਾ... ਹੁਣ ਰਾਣੀ ਪਰੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗੀ...?’

‘ਠੋਲੇ ! ਗੋਲੇ!! ਕਿਸ ਨੇ ਉਡਾਇਆ ਸੀ ਜਹਾਜ਼?’ ਸਿਰ 'ਤੇ ਖੜੀ ਮੈਡਮ ਨੇ ਠੋਲੇ ਦਾ ਮੋਢਾ ਝੰਜੋੜਦਿਆਂ ਪੁੱਛਿਆ।

ਠੋਲਾ ਜਿਵੇਂ ਅੱਬੜਵਾਹੇ ਨੀਂਦ 'ਚੋਂ ਜਾਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਡੈਸਕ ਤੋਂ ਸਿਰ ਚੁੱਕ ਉਸ ਨੇ ਡੌਰ-ਭੌਰਿਆਂ ਵਾਂਗ ਇਧਰ-ਉਧਰ ਨਜ਼ਰ ਘੁਮਾਈ। ਰਾਣੀ ਪਰੀ ਨਹੀਂ, ਹਿਸਾਬ ਵਾਲੀ ਮੈਡਮ ਉਸ ਨੂੰ ਘੂਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਸਾਹਮਣੇ ਪਰੀ ਬਾਗ ਨਹੀਂ, ਜਮਾਤ ਸੀ। ਠੋਲੇ ਦੀ ਪੰਜਵੀਂ ਜਮਾਤ।

ਬਲੈਕ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕੋਲ ਬੈਠਕਾਂ ਮਾਰਦਾ ਮੀਤਾ ਡੁਸਕਦਾ ਹੋਇਆ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ—‘ਮੈਡਮ! ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਵਰਕਾ ਪਾੜਿਆ... ਮੈਡਮ!! ਜਹਾਜ਼ ਵੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਣਾਇਆ...’

ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਚੁੱਪ-ਗੜੁੱਪ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਪਿੱਛੇ ਬੈਠਾ ਠੋਲਾ, ਕੁਝ ਪਲ ਡੁਸਕਦੇ ਮੀਤੇ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਰਿਹਾ। ਫਿਰ ਆਪਣੀ ਸੀਟ ਤੋਂ ਚੁੱਪ-ਚਾਪ ਉੱਠ ਖਲੋਤਾ। ਮੈਡਮ ਨੂੰ ਜਹਾਜ਼ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਦੱਸਣ ਦੀ ਥਾਂ ਉਹ ਤੁਰਦਾ-ਤੁਰਦਾ ਮੀਤੇ ਕੋਲ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਮੀਤੇ ਦੇ ਅੱਥਰੂ ਪੁੰਝ, ਉਸ ਨੂੰ ਜੱਫੀ ਪਾਈ ਤੇ ਆਪਣੇ ਬੈਂਚ ਵੱਲ ਮੁੜ ਆਇਆ।

ਮੀਤੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੀਟ 'ਤੇ ਬਿਠਾ ਠੋਲਾ ਮੁੜ ਬਲੈਕ ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਜਾ ਖਲੋਤਾ। ਬਲੈਕ ਬੋਰਡ, ਜਿਸ ਦੇ ਲਾਗੇ ਕੁਝ ਪਲ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀ ਮੀਤੇ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਗਲਤੀ ਦੇ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣੀ ਪਈ ਸੀ। ਖੜੇ-ਖੜੇ ਠੋਲੇ ਨੇ ਬੜੀ ਨਿਮਰਤਾ ਨਾਲ ਕਿਹਾ—‘ਮੈਡਮ! ਕਾਗਜ਼ ਦਾ ਜਹਾਜ਼ ਮੀਤੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਮੈਂ ਉਡਾਇਆ ਸੀ...’

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਮੈਡਮ ਕੁਝ ਕਹਿੰਦੇ, ਠੋਲੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੰਨ ਫੜੇ ਤੇ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਗਿਣਤੀ ਬੋਲਦਿਆਂ ਉਠਕ -ਬੈਠਕ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।
